

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:	
évre	100 L.
re	50 L.
d évre	30 L.
szám ára	2 L.

Főszerkesztő:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:
PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám.

BETLEHEMI ÉNEK.

IRTA: PETRES KÁLMÁN.

Dreg kézben görbe bot,
Hajlott háton ködmen,
Megindultak ím legott
Hideg, téli ködben,
Egyszerű szó ajkukon,
Hitat az arcukon,
Énekelve . . .
Hová mentek, jó pásztorok?
— Betlehembe.

Is faluban havas út,
Havas úton végig,
Meddig a szem látni tud
Mber feketéllik:
Ú, agg vagy dús és árva . . .
Szemben fénylik Isten háza
Ündökölve . . .
Hová mentek, jó emberek?
— Betlehembe.

Ábel is ma megpihen:
Városi lárma.
Boldogság odaben,
Minden kicsi házba'.
Nyugal surran, mint az álom
Fényő zörren minden záron
Orba, rendbe . . .
Hová mentek, drága fenyők?
— Betlehembe.

Dobja gyilkos fegyverét,
Ha üt a szent óra,
A katona, s ellenét
Hívja béke-szóra,
Drótsövény közt csapatostul
Lövészárkok népe mozdul
Örvendezve . . .
Hová mentek, jó katonák?
— Betlehembe.

S szerte széles szép világ
Valamennyi tornya
Ma az égre fölkiált,
S föld imáját mondja;
Napkeletben, napnyugvóban
Boldog, búgó harangszóban,
Zúgva, zengve . . .
Hová szóltok, szent harangok?
— Betlehembe.

Fogjunk össze mi is hát,
Hol a bot s a ködmen?
Kéz a kézbe' tán még lát
Fényt szívünk a ködben.
Széjjelhúzás tönkretett bár,
S botforkáltunk eleget már
Eltévedve:
Menjünk mi is, testvéreim,
— Betlehembe.

Karácsonyi béke-álom.

Isten kegyelméből ez évben is együtt ünnepeljük az Örökszeretet születését Erdély többi polgáraival. Egyszerre, talán egy órában borul az isteni gyermek jászola elé a román és a magyar nép. Mindkettő megnyitja szívét, kitarja lelkét az előtt, ki szívek ismerője, lelkek vizsgálója. Mindkettőnek szíve összedobban az első karácsony nagy Szülöttének szívével, aki zsidót és pogányt, románt és magyart egyenlő szeretettel ölelt és ölel magához.

Itt, hol mindenkinek találkoznak, talán egymásra talál a két nép is, mely közé egy idő óta fájdalmasan verik az elidegenítés ékét a hatalmasok. Itt, a kicsi Jézus lábai előtt, szeretettel lobban egymás felé a két nép pillantása, karjuk testvéri érzéssel talán egyszerre nyílik ölelésre, hogy feledjék a multat annak mosolyára, ki mindnyájunkat testvéreivé fogadott, ki szeretetével mindnyájunkat testvérekké olvasztott.

Az isteni gyermek biztató tekintetere mindkettő kitarja szíve érzelmeit, lelke vágyait, óhaját. A román nép hálásan tekint a szent éj Hősére, hogy egyszerre márolholnapra vezető szerephez jutott, uralkodó fájá emelkedett. És csak egy kérése lehet: a dicsőség el ne kapassa, a siker meg ne szédítse...

A magyar nép fájdalomtól megdicsőült arccal borul a megváltó Szeretet lábaihoz. Nem meri az angyalok énekét siró zokogással megzavarni, omló könnyeivel megrontani. Tövisel koszoruzott szívének meg nem értett keservét, megbusított lelkének tengerfájdalmát némán, hangtalanul teszi le a fájdalomak nagy Férfiának lábaihoz. Aztán letörülve könnyeit és lecsuszott sorsának gyászán kereszt-

tül hálát rebeg a türelemért, mely a fájdalom nagyságához mérten mindig megadatott.

A karácsonyi Gyermek csillagragyogásu szemefényének sugara mellett a némán figyelő észreveheti, hogy az uralkodó faj öröme nem tiszta, ünnepi boldogsága nem teljes. A váratlanul kisebbségbe hanyatló magyarság koromsötétnek látszó éjjelében pedig hajnalpir dereng. A világ Szabadítójának bölcsője előtt szívek összedobban s a meleg szeretet hangja beszédessé válik. Megérik, hogy mindketten emberek s épen azért osztozniok kell egymás örömeiben és fájdalmában. A román nép ráeszmél a szeretet parancsára: „Nem lehetek boldog, míg testvéreimet sirni látom“. A magyar nép leolvassa a megértés résztvevő szeretetét a román nép arcáról s szíve megkönnyebbül. „A megosztott fájdalom, félfájdalom“ sugja tekintete. A két nép lelke egymás felé lobbant, keze egymás felé lendül s az uralkodó faj ajkai szent, őszinte vallomásra nyílnak: „A reánk egyforma szeretettel mosolygó Mesterem színe előtt mondom: nem én hintettem a tövist utadba, mely véresre marta lábodat, nem én ütöttem a sebet szíveden, mely éjszakává sötétítette nappalaidat, nem én feszítettem keresztre örömedet és boldogságodat, én jó testvérem. Egy ezredéven át megtanultam veled jó és balsorsban osztozni. Te a dicsőség napjaiban is jó voltál hozzám, testvérednek tekintettel. Ha néha könnyem hullott is, nem a te kezéd szökentette, ha néha borus is volt a lelkem, nem te árnyékoltad be.

A földre szállt Ég a tanum reá, hogy megelégedtnek, vidámnak, boldognak szeretnélek látni

téged is, mert ez fokozná, teljessé tenné az én örömeimet, boldogságomat is. Bocsáss meg, ne ellened, akaratom ellen vétettelem. Feledd a multat annak ünnepén, ki feledve bünt, gonoszságát hálátlanságot, meleg szeretettel mosolyog reánk“.

A magyar hálás szeretettel szólítja meg a feléje nyújtott testvére jobbot. Hangja még fájdalommal remegő, de szemeit már nem megrázza a könnyek árja. Örömesnek szavaid testvérem, morogó hívő bizalommal. Multamat elfelejtötték, becsületemet megbántották, fájdalmamat kinevették. Köszönetüket, gyermekeimnek a te két követelték s azt mondták: te követeled azt. Gonoszlataimnak évezredes kifejezéstől, a nekem édes anyanyelvemtől is el akarnak szakítani egy megint csak a te nevedben. Pál az itt fekvő Örök igazság nében mondom, nálam jobb, emeltesebb, hűségesebb, szolgakészebb, munkásabb gyermek nem akadhattak volna sehová föld hátán. Dehát nekik ez nekik fontos. Megbocsájthatatlan büntőt tartják, hogy magyarnak születni Szálka a szemükben gerince felegem, egyenes jellemem, melami nemcsak a dicsőség, de a győvázat napjaiban is hű maradj“. fajomhoz. Egyetlen vigasgy a hogy te néptestvérem ma jók régi vagy. Szerető, megértő, boldalmamban osztozó jó testvér lett mindnyájunk Istenének szeretetéből testet öltött színe előtt esztünk meg, hogy egymás érzésben nem gázolunk, multat nem hánytorgatunk, jelent nem kelünk, hanem egy szívvel, lélekkel a jövő szebb-jobb földtélén versenyezzünk, munkadunk!“

P. Lukács Mans

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsv

Regula Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szerezhet be.

Nem lesz lelki megnyugvás!

Lapunk előbbi számában a magánoktatási törvényjavaslat tárgyalása alkalmával azt a kérdést tettük fel: lesz-e lelki megnyugvás? Azt reméltük ugyanis, hogy a törvényhozás higgadt megfontolása és bölcsesége jóvá teszi az eddig elkövetett hibát, amit a javaslat alkotója a kisebbségek iskolai jogainak elvonásával vétett. És volt a várakozásunk, hogy a törvényhozási bizottság előtt „hirdessünk nagy szót, amely minden népnek öröme legyen“.

Fájdalom, reményünkben és várakozásunkban erősen csalódunk. A törvényhozásnak mind a magyarok, mind a magyar nemzet háza letárgyalta ezt a nemzeti méltóságunkat megpecsételő, kulturánk és a magyar nemzet jellegének jövőjét fenyegető törvényjavaslatot és olyan formában fogadta el, amely „lényegében“ vágó engedményeket nem tartalmaz.

A hírlapok tudósítása szerint nem került bele a törvényjavaslatba az a megállapítás, hogy a kisebbségek minden kategóriájai jogait állíthatnak fel, kivéve egyeseket és ezután szervezendő tanítóképzőket. Nem került bele a megállapítás sem, hogy a felekezeti iskolák vezetése, valamint pedagógiai és fegyelmi felügyelése a fenntartó egyházakat illeti. Nem fogadták el azt sem, hogy a felekezeti iskolát mindazon jogok megilletik, melyek a nyilvánossággal kapcsolatos vezetés és a kormányzásból származnak. A felekezeti iskolák vezetésének és a kormányzásának joga jelentős csorbát szenvedett azzal, hogy a közhatalmakkal közvetlenül leveleznek és a főbb kérdésekben a fenntartó hatóságok útján.

Ezek mellett a súlyos sérelmek mellett eltörpülnek azok a kisebb jelentőségű „eredmények“, amelyek a képviselőház által elfogadtattak. Ilyenek: a törvény első szakaszában kifejezetten felsorolja a magániskolák mellett a felekezeti iskolákat is. Megengedi azoknak a férfi tanulóknak, akik leányiskoláknál már alkalmazva vannak, hogy tovább működhessenek. Megengedi az iskola belső igazgatóságában az iskola tannyelvének használatát, megengedi azt is, hogy felekezeti iskolák más nyilvános felekezeti iskolák növendékeit is vizsgáztathassák. A tanítók és tanárok román nyelvi vizsgájára öt évi haladékot ad és csak a román nyelvet írja elő kötelezően, a történelmet és földrajzot csak azok részére, akik ezeket tanítják. Az 55 éveseket vagy harminc évvel tovább szolgálókat felmenti a vizsga alól.

Ime, ezek az u. n. „eredmények“. Látni való, hogy a magyar egyházak által felállított lényeges követelmények közül egyetlen egy sem jutott bele a törvénybe. Ezek és a törvény intézkedései között lényeges elvi eltérések vannak, melyeket a paragrafusok bármilyen jóakaratu magyarázata és módosítása sem enyhésztethet el.

A törvényhozónak magába kell térnie, le kell velköznie egész eddigi gondolkodását a kisebbségek iránti bizalmatlanságát, meg kell fordítania és telítenie lelkét a krisztusi szeretet szent lelkével, el kell sajátítania azokat a szabadelvű kormányzási elveket, melyek az általános emberszeretetből fakadnak, s akkor alkalmassá lesz olyan törvények alkotására, melyek lelki nyugalmunkat biztosíthatják. Addig nem! *Addig nem lesz meg-*

nyugvás és nekünk az lesz a kötelességünk, hogy tovább küzdjünk Isten- és természetadta jogaink teljességének kivívásáig.

Dr. Gál Kelemen.

KÜLFÖLD

Összefogtak a magyarok és németek Csehszlovákiában. A közös sors egy táborba hajítja a legkülönbözőbb pártállású politikai elemeket. A legutóbbi csehszlovákiai képviselőválasztások példája a legkristályosabb bizonyíték a fenti állítás mellett. Csehszlovákia nemzeti kisebbségei az ország összlakosságának körülbelül a felét teszik. A kisebbségek között a legszámottevőbb a németiség. E németek azonban összetartás helyett apró pártokra szakadozottan indultak neki a lezajlott választásoknak. A csehszlovákiai magyarság szintén igen tekintélyes számot képvisel és a magyarok is elkövették azt a taktikai hibát, hogy háromféle pártra szakadozottan vették fel a választási harcot. Az eredmény pedig az lett, hogy a számuknak megfelelő arány helyett kevesebb képviselőt küldhettek a prágai parlamentbe, mintha egységesen harcoltak volna. De még így is épen elég gondot adnak a cseh sovinizta kormányzatnak. Szerencsére a választások után a józan belátás került felül mind a német, mind a magyar nemzeti kisebbségi pártokban s elhatározták, hogy megalakítják a kisebbségek parlamenti egységfrontját. Ha ebbe az egységfrontba a többi kisebbségi, tehát rutén, zsidó és lengyel pártok is bekapcsolódnak, akkor a cseh kormányzat egy olyan erős kisebbségi bástyafallal áll szemben, amellyel minden körülmények között számolnia kell. A német és magyar kisebbségek szövetsége már olyan messzire haladt, hogy lapjaik is egységes vezetés alá kerültek. A csehországi németek világhíres nagy napilapja, a Prager Tagblatt, hatalmas feyvert jelent a német párt kezében. Ez a messzi földön elterjedt gazdag lap megegyezett a Prágai Magyar Hírlappal olyan irányban, hogy a Prágai Magyar hírlapot a Prager Tagblatt kiadói fizetik és annak nyomdájában is fogják előállítani. A Prágai Magyar Hírlap pedig tudvalevőleg a

ZEUS

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és béléstárukat.

Hely: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u 4.).

cehországi magyarok hivatalos lapja. Minden jóslási szándék nélkül előre megmondhatjuk, hogy a német és magyar pártok egységfrontja hamarosan kedvező gyümölcsöt fog teremni mind két nemzeti kisebbség számára.

Megkötötték a világ legnagyobb szövetségét. Mint a vilámcsapás úgy sújtott le világszerte a *kinai-orosz védés dacsövetség híre*. Habár Szovjet-oroszország már ugyszolván évek óta készítette elő a talajt Kinában a saját céljai számára, mégis óriási meglepetést kellett a befejezett szövetség. Tagadhatatlan, hogy ez a siker a szovjet diplomáciának és politikának óriási jelentőséget ad. Mert habár a szövetség messzi Ázsiában jött létre, de kihatásait Európában is végzetesen érezni fogják az itt élő nemzetek. Legelső sorban talán Anglia, amelynek a Kinával szomszédos indiai gyarmatai most valóban komoly veszedelembe kerültek. Kína ugyan a jelen pillanatban erős belső forrongás hatása alatt áll s ugyszolván alig is nevezhető egységes államttestnek, de ha az oroszoknak sikerült egy egységes és erélyes központi kormányzatot uralomra juttatni, ami a mostani adótságok között nem látszik lehetetlennek, akkor a borzasztó tömegű kínaiakkal megerősödő Szovjet-oroszország még sok meglepetést fog okozni a világ népeinek. Japán — amelynek nagy érdeke volt, hogy Kinában az éviizedek óta tartó belső forrongás soha ne csillapulhasson — már is felszisszent a szövetség hírére. A felkelő nap országa ilyen módon eszik egy zsiros haszontól. De ahogy mi japánokat ismerjük, tudjuk, hogy nem könnyen mondanak le zsákmányaikról. Nem lehetetlen tehát, hogy a kínai-orosz szövetség miatt újabb háború fog rövid időn belül kitörni a Csendes Óceán tájékain.

Milyen a barátság Anglia és Franciaország között? Párisban néhány nappal ezelőtt nagy kémszervezetet fedeztek fel, amelynek tagjai állítólag egytől-egyig angol vezérkari tiszték voltak. Tudnunk kell, hogy Anglia és Franciaország között a világháború kezdetétől fogva védelmi szövetség áll fenn. A szörnyű háborúban egymás oldalán harcoltak és Anglia ráadásul még rengeg kézpénzzel is támogatta a franciákat. A közös érdek: a mindkettőre egyformán veszedelmes Németbirodalom elleni gyűlölet tartotta őket össze, talán valójában sohasem szerették egymást valami tulságosan. Amint a szövetségüket összekovácsoló ok megszűnt, egyszerre megmutatják egymásnak igazi arcukat. A franciák óriási hadi repülőflottát szerveztek, azzal a kimondott célzattal, hogy amiként Anglia legyőzhetetlen a tengeren, azonképen ők a levegő korlát-

lan ural legyenek. Az angolok egyre jobban idegeskedni kezdtek, mert habár a tenger felől semmi ellenfél sem közelítheti meg Angliát, de a légen át egy tulerős francia repülőserreg könnyen rommá bombázhatná Londont. Természetes, hogy az angolok mindent megtettek annak érdekében, hogy megszerezhessék a legújabb típusu francia repülőgépek terveit. Csakhogy a francia kémelhárító szervezet sem alszik ám. Hosszas megfigyelés után lefűleték az angol kémeket s most mindkét ország kormánya ártatlan arccal próbálja a kényes ügyet valamiképen félremagyarázni. Ime ilyen a politika és ilyen a barátság Anglia és Franciaország között.

Lengyelország válságos napjai. A békeszerződések Lengyelország függetlenségét nemcsak elismerték, de az új államnak sok olyan területet juttattak, amelyeknek a kormányzásával nem tud megbirkózni. Németország értékes részeit a francia politika azért kapcsolta Lengyelországhoz, hogy ezen az uton örökös gyűlölködés magját hintse el a németek és lengyelek között. A legtöbb bajt Lengyelország számára mégis Galícia szerzi. Itten ukránok laknak többségben s ezek egyáltalán nem akarnak belenyugodni a lengyel szolgátságba. 1918 ban, majd 1921-ben véres harcokat víviak függetlenségükért. Az antant ekkor prédául dobta őket a lengyeleknek. 130 ezer ukrán került börtönbe és fogságba, akik közül több mint 40 ezer elpusztult. A mai ukrán lakosság egynegyedét teszi ki Lengyelország összes lakosságának. Ekkora tömeget persze nem lehet könnyedén elnyomni és kiirtani. Az ukránok panászaikkal nem mennek a Népszövetséghez, hanem otthon várják az idők olyan fordulát, amely Lengyelországot más elbánásra kényszeríti.

Szilárdan áll a pengő. Pengő!... Be rég hallottuk ezt a szót. Gondtalanabb idők pénzjelző szava volt, amikor a pénz nem zizegett, mint a mostani értektelen s könnyen rongyolódó darab, hanem istenigazában csengett-pengett, mint a muzsika. A szép sárga aranyakat s a szürkés fehéren csillogó ezüstöt messzire elsöpörte a háborus orkán. Papírpénz járja csaknem mindenfelé Európában, amelyeken a régi szerény 1—2 bogú számjegyek helyett milliókkal jelzik az értékeket. De sajnos, mennél nagyobbak a számok annál kisebb értékű a pénz. A magyar kormány néhány hét óta visszatért a kiszámjegyű pénznemhez. Arany ezüstje még nincs a koldussá amputált országunknak, ám a pengőnek, ahogy az új pénznemet elnevezték — mégis nagy a becsülete a külföldi értéktözsdeken. Mert tudnivaló, hogy a különböző országok pénzeit épen úgy jegyzik a tőzsdén,

illetve épen úgy veszik-adják, mint bármely más árucikket. S a kínálat és kereslet szabályozza a pénzek értékét. A mostani zürzavaros viszonyok között a legtöbb közép-európai pénz erősen ingadozik. Hol emelkedik, hol megcsökken — ez a gyakoribb — hanyatlal. Ám a magyar pengő: a pengő szilárdan áll. Ez pedig azt jelenti, hogy a különböző országok nagypénzü bankárai bizalommal vannak Magyarországot talpraállítással szemben s habár még sem arany, sem ezüst fedezete nincsen is a pengőnek, mégis teljes névértékűnek fogadják el. Nagy sor ez, ez idő szerinti még kevés ország dicsekedhetik el vele.

Egy falusi gazdaember ünnepi szózata.

Kedves Testvéreim! A szeretet ünnepeinek főnséges hangulatában kérem azokat, akiknek van hozzá akaraterejük, hagyják el teljesen a szesz ital használatát. Ne legyenek abban a tévedésben, hogy a szesz ital kis mennyiségben nem árt, mert csak a teljesség megtartoztatás véd meg az iszákosság súlyos veszedelmétől. Akármely szervezetű, mérsékelt ivóból lehet iszákosság, mert a szesz lassankint elveszteti test ellenálló erejét és a józanságtörekvő akaratot bilincsekbe veri. Ígyünk tehát, legyünk eleven példaképek, élők tanubizonyítékai az alkoholfelhasználás ellen, legyünk segítői azoknak, akik a maguk erejükből nem képesek szabadulni az italtól.

Elsősorban magunknak teszünk ez testi lelki hasznot, de ne csak ezért tegyük, hanem felebaráti szeretetből, *azon fájó érzésből, mely minket szakadt magyarokat egymáshoz köt.*

Testvéreim! ne nézzük hidegen, hanem keményedett szívvel, embertársasággal, megértéssel a részegeskedés fertőzőjéből, mert az iszákosság szenvedélye olyan mint a tűz: minket is könnyen elégethet, ha nem segítünk másoknak oltogatni. Látjuk, mily kiszámíthatatlan erkölcs és anyagi kárt okoz népünknek ez az átkos szenvedély s be kell látnunk, hogy ezt tovább télenül nézni engedetlenség, minden jobb embernek.

„Szeresd felebarátodat, mint magadat.”

Testvéreim! Fogjunk össze, ha lehet, eleget tehesünk a parancsnak. Alkalmunk mg minden községben az „Alkohollal szembeni Egyesületet!

Ne törődjünk a lekicsinyiök, az önhitt
 édkoskodó csak maga szerető em-
 nek gunyos mosolyával, hanem ve-
 sen népünk jövő sorsáért való aggó-
 és az a tudat, hogy ezt tenni
 esztényi kötelesség!

el tehát a munkára! győzzük meg
 előbb magunkat, ne legyünk tovább
 más rabjai! Szálljunk szembe bátran
 előjételekkel s ne mulasszunk el egy
 ímat se, ahol a pálinka káros voltát
 zonyíthatjuk felebarátainknak, aki-
 az Isten úgy parancsol szeretni,
 erít magunkat.

Kérjük meg szellemi vezetőinket,
 gy legyenek segítségünkre és tekin-
 tükkel hassanak az ingadozókra. —
 érezzünk, amennyiben lehetséges
 an könyveket, amelyek a szesz-
 ok pusztító erejéről felvilágosítanak,
 iljunk, magyarázzunk mindenütt,
 l csak lehet azokból.

estvéreim! A szent Karácsony ma-
 ztos ünnepén fontoljátok meg ezeket
 gatokban!

(Máréfalva.) *Kovács Dénes*
 kizsgazda.

A Pásztortűz karácsonyi száma gazdag tartalommal és gyönyörű képek-
 kel jelent meg. Itt közölt képünket a Pásztortűzből vettük át.

**Köhögésnél,
 hurutnál
 tüdőgyengeségnél**

enyhülést és gyógyulást
 étvágyat és erőt hoz a

SIROMALT,

melynek gyógy-
 anyagait a világ
 legelső és leghi-
 tünőbb orvosai
 rendelik.

Minden gyógy-
 szertárban
 kapható.

Kérjen oktató
 füzetet, tüdő-
 gyengeségben
 szenvedők
 számára.

BEA" Krayer Laboratoriumtól Timisoara sz.

A „MAGYAR NÉP”

minden kedves előfizetőjének, olvasójának
 és barátjának szívből kegyelemteljes és
BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KIVÁN

A „MAGYAR NÉP”
 Szerkesztősége és Kiadóhivatala.

Bajok a papirossal.

— A kiadóhivatal közleménye. —

Több oldalról kérdést intéztek hoz-
 zánk, miért változott meg lapunk külső
 formája. Felvilágosításul e helyen is
 közöljük, hogy ezeknek a változások-
 nak az oka az időről időre megismét-
 lődő papír hiány. A belföldi papírgyá-
 rak ugyanis a szükségletet még az
 esetben sem képesek fedezni, ha a
 gyártásnak semmi akadálya sincs. Je-
 lenleg azonban az a helyzet, hogy egyik
 legnagyobb papírgyár és pedig az a
 mely az erdélyi nyomdákat látja el
 papírral, a beállott nagy fagyok miatt
 újságpapír és simított nyomópapír-
 gyártását kénytelen volt beszüntetni.
 Ezzel papírhiány és beszerzési nehé-
 zség egyszerre óriási módon megnöve-
 kedett, és a nyomdákat, de különösen
 a lapvállalatokat majdnem megoldhatat-
 lan nehézségek elé állította. Egyes kül-
 földi államok (Ausztria, Csehszlovákia)
 ugyan kivételre is termelnek papírt s
 olt rendszerint van is felesleg bőven,

de a magas vámok és a megfizethe-
 tetlenül nagy szállítási költségek a
 papírnagykereskedőket visszatartják at-
 tól, hogy nagyobb tételű nyomópapíro-
 kat behozassanak és raktáron tartásnak.
 Ezen körülményeknek folyómánya az,
 hogy a lapkiadók kénytelenek olyan
 papíron megjelentetni a lapot, amilyent
 a közvetítő kereskedelem útján sikerül
 felkutatni.

A papírbeszerzési nehézségeken fe-
 lül a lapvállalatokat sújtja az ujabban
 keresztül vitt 10 százalékos papírár
 emelkedés, az egy év alatti közel 100
 százalékos emelkedett szállítási költség,
 továbbá a kilátásba helyezett portódíj
 emelés. Ez utóbbi lapunkat különösen
 súlyos teherrel fenyegei, mert kiadó-
 hivatalunk a lap rendes elküldésén
 kívül nagy olvasó közönsége révén egy
 hihetetlenül nagy levelezést bonyolít le.

Ha mindezeket a nehéz körülménye-
 ket olvasóink gondos mérlegelés alá
 veszik méltányolni fogják a kiadóvál-
 lalat küzdelmét, amelyeket lapunk fen-
 tartása érdekében kifejt.

HIREK

Orvosi díjak megszabása. Az udvarhelymegyei orvosszövetség január elsejével a következő orvosi díjakat lépteti életbe: Vizsgálat az orvos rendelőjében 100 L, a beteg lakásán 150 L. Éjjel kétszeres díj fizetendő. Orvosi bizonyítvány 150 L, törvényszéki orvosi bizonyítvány 200 L. Foghuzás 100 L. Szegények orvosi kezelése díjlan, ezenfelül gyógyszerrel is ellátják őket.

Székely dalárdák hangversenye. A kisküküllőmenti falusi székely dalárdák január 10-én este Makfalván dalárda hangversenyt rendeznek. A hangversenyen részt vesznek: a sóváradí, kibédi, makfalvi, abodi, havadtői, gyulakutai és kelementelki székely dalárdák. Örömmel fogadjuk a székely falvak ily irányú kulturális megmozdulását. A nagysikerűnek ígérkező hangversenyre lapunk utján mi is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Kisérletezés a Szaharával. Napjainkig az afrikai Szahara a futóhomok sivatagja volt, amelyet itt ott tarkított néhány oázis, elviselhetővé téve az átutazók szenvedéseit a kínzó meleg, szomjuság és a homoktenger ellen. Semmi gazdasági célra nem volt hasznosítható ez az óriási terület. Most a francia kormány foglalkozik a tervvel, hogy a Szaharát termékenyvé tegye. Ásatásai eredménnyel végződtek, ugyanis 50—100 méternyi mélységben nagymennyiségű édesvízre bukkantak, s ártézi kutak létesítésével remélik, hogy nincs messze az idő, amikor a Szaharán nemcsak az utazás lesz kellemesebb, hanem zöldelő vetésekben gyönyörködhetik az átutazó és ezen az óriási területen is megindulhat új lendülettel az élet.

Mik vagyunk? Hajdani krónikásunk annak idején azt állította, hogy csupán „por és hamu” vagyunk. A modern krónikás már többre becsül, mert azt állítja, hogy egy normális ember zsirjából 7 darab mosószappan kerül ki, abból a vasból pedig, melyet teste tartalmaz, mindössze egy közép-nagyságú szeg készíthető. Az emberi test cukortartalma alig egy sórtartónyi, a méz alig elegendő egy tyúk ketrec bemeszelésére, a foszfor legfeljebb 2200 gyufára futja, a magnézium csak egy késhegynyi, a káliummal jó esetben egy gyerekjáték-ágyu süthető el, a kénmennyiséggel csupán egy kutya bolháit lehet elűzni. Hát ez bizony alig több egy marék pornál és hamunál.

Szabad a rádió. Kormányrendelet jelent meg, mely az újabb kor egyik legérdekesebb találmányának, a rádió készüléknek forgalombahozatalát az egész ország területén szabaddá teszi.

A párisi, bécsi, londoni, budapesti hangversenyeket nemsokára a legeldugottabb falukban is hallgatni lehet.

Aki megjárta már a kálváriát. Fájdalom, még mindig akadnak olyan hiszékeny, szerencsétlen emberek, akik felülnek a kivándorlási ügynökök hazudozásainak. A lapok híradása szerint mostanság a szilágymegyei Kémer község magyar népének egy része készül elindulni Brazília felé, a bizonyos romlás utján. Ezeket a híreket olvasta Vesserle András kolozsvári gépszereelő s jó lelkiismeretétől sarkalva feljött szerkesztőségünkbe és arra kért, hogy írjuk meg olvasóinknak, amiket ő el fog beszélni Braziliáról. Vesserle András ugyanis már megjárta a kálváriás utat családjával együtt Kolozsvártól Braziliáig meg vissza. Elbeszélésében sok borzalmas, szivbemarkoló részlet van, amiknek hitelességét okmányokkal igazolta előtünk. Előadásából kiragadjuk a következő részleteket. Ői Herzberger, a lelketlen dévai ügynök csábította Braziliába. 47 hold földet, háromszobás lakást, félévi pénzbeli segítséget, gazdasági gépeket és állatokat ígért neki ingyen vagy potomáron. Ezeknek megkapása reményében Kolozsvárt eladta a házát, az ügynöknek, hajósvállalatnak megfizetett s mire családjával Braziliába ért, semmi pénze nem maradt. Mindjárt a megérkezéskor kiderült, hogy az ígéretek közül egy szó sem igaz. Nem a maguk gazdáinak vitték ki őt és társait, hanem a braziliai ultivényesek rabszolgáinak. Tanyáról tanyára (farendákra) hurcolták őket, annyi élelmet adtak nekik, amennyi éppen elég volt az éhenhalástól és rettenetes igába fogták a kávéültetvényeken. Sohasem tudtak annyit keresni, hogy megelőzzék adósságaikat, négerekkel fektették egy földel alá, fegyverrel hajszolták munkára. Éjjel sem tudtak aludni a borzalmas hangyacsipésektől, körmük alja megnyüvesedett valami utálatos férgektől. Az étlenség és hőség Vesserlét beteggé tette, sárgaságba esett, nem tudott dolgozni, családjá a legrémesebb nyomorba jutott. Könyöradományok segítségével visszavergődtek a kikötőig. Itt Vesserle addig járt a német és angol konzulátusokra, hogy megszánták romlását, nagy bajjal hajóra segítették. A román konzul nagyon kis segítséget tudott adni, mert ezek és ezek ostromolták, hogy hazairányítsa őket. Vesserle az egyik városban találkozott azzal az emberrel is, aki Braziliából biztató leveleket küldözött nekik. Ott derült ki, hogy a biztató levelek írója havi fizetést huz a hajózási vállalatától, amely kiszállította őket. A lelketlen ember valósággal eladta honfitársait. Így lehet hinni a minden jót ígérgető braziliai leveleknek! Vesserle áldja a jó Istent, hogy családjával együtt hazajöhessen a földi pokolból.

Int mindenkit, hogy ne rohanjon a bizonyos romlásba. Intelmét tovább adjuk kérjük kémeri olvasóinkat, világosítsák föl elámitott falusfeleiket: tanuljanak más kárán, amíg nem késő.

Rendőri tulbuzgóság. Kellemetlen kalandja volt közelebből lapunk egyik munkatársának, Varró Eleknek. Mint az Udvarhelymegyei Gazdasági Egylet titkára, körutat tett a falvakban, hogy a gazdákat a juhmétey ellen való óvó intézkedésről felvilágosítsa és adatokat szerezzen a sertésenyésztésre vonatkozólag. A székelyudvarhelyi szigurancának az volt a gyanuja, hogy Varró Elek a Magyar Párt szervezése végett járja a falvakat. Detektiveket küldött nyomába, majd lakáskutatást rendezte nála. Természetes, semmi olyan dolgot nem talált, ami a gyanút igazolná. Varró Eleknek különben, min bárkinek, joga van ahhoz, hogy a Magyar Párt ügyében eljárjon. A hadállapot régen megszűnt, a pártszervezést törvényes intézkedések teszik lehetővé.

Mást mond a fő és mást cselekszik a kéz. Többször megemlékezünk arról, hogy a Marostorda vármegye nyárádmonti falvait igazságtalan közmunkák teljesítésére kényszerítik helyi hatóságok. Nehány nappal ezelő dr. Bernády György képviselő vezetésével küldöttség jelent meg a vármegye prefektusnál és panaszt emelt a kényszermunkák és a törvénytelen iskoládó behajtása ellen. A prefektus övoslást ígért; fölhívást intézett az alárendelt hatóságokhoz, hogy a községzaklatását szüntessék be. A felhívásnak kevés fogantaja volt, amit eléggé bizonyít az a tény, hogy a nyárádgálfalv kör csoporthoz tartozó öt községet: Kisadorjánt, Nagyadorjánt, Nyárádszentlászlót, Nyárádgálfalvát és Nyárádmát községeket a fősolgabíró Marostvásárhelyre rendelte fafuvarozásra. Az eset nagy elkeseredést váltott ki a nép köréből. Sajnos, az ilyen eset nagyon sürün megisméllődik.

Harc a kenyérért. Asth János karcagi illetőségű 26 éves fiatalember Amerikába vándorolt, hogy itt maradjon feleségének és gyermekének a tengerentúl szerezzen mindennapi nyeret. Mintegy három héttel ezelő egy winnipegi nagy husvágó üzemenyert alkalmazást, ahol a leölt állatokkal kellett csigára emelnie. Eppen egy halmas marhát akasztott fel, a rákövetkező pillanatban lezuhant a csiga hét helyen repesztette be Asth János koponyáját. Kórházba szállították, ahol iszonyu kínok között sérüléseibe belehalt. Az eset az amerikai magyarországi körében nagy részvétet keltett.

Meg van-e még a pénz? Györgyfalvi atyafi állít be a kolozsvári bankba — Kérem szépen a tizezer lej!

bankhivatalnok átveszi a betét-
vevcskét és kiutalja a gazduram
akarított pénzcsekkjét. A pénztáros
g ki fizet tíz darab lepedő ezeres
ót.

gazda leül a bőrszékbe, néze-
gorgatja a bankjegyeket, majd
Mingaviszi a hivatalnokhoz:

essék visszairni a betétkasszába.
Hát az előbb miért vette ki bá-
vó a pénzi?

Okas öreg hamiskásan hunyorít a sze-
natel:

Csak tudni akartam, hogy meg-
arré még!

chavazott falu. Csernovic köze-
n a hóvihar valósággal betemette
zis községet. A mentési munkála-
során tizenegy halott került elő,
valamennyien megfagytak. A hó
és fél méter magasságban temette
a falut, s csupán egy füstölő ké-
ly vezette nyomra a mentési mun-
ra kivezényelt csendőrzáratot.

nyomor fájás ellen egynehány
pp valódi „DIANA“ Sósorszesz
korra csepegtetve csodásan hat.

öhögés, rekedtség, hurut ellen leg-
a valódi Réthy féle pemetefü-cu-
ka. Mindenütt kapható. Mosse-hir-

etetés.

J K Ö N Y V E K.

mitatio Christi. (Elbeszélések) Irta
János. Ebben a füzetkékben kis em-
ek nagy dolgairól mesél a szerző.
alatonmelléki falu élete elevenedik

előtünk, ha dunántúli tájszólások-
fűszerezett történeteit olvasgatjuk.
uk szeretettel csüng a természet

oségein, s talán ez az ok, hogy
denben a jót, nemeset látja meg.

mondanivalója a haszonleső föl-
fűrtől kezdve le a javasasszonyig
denkiről, aprajáról-nagyjáról egy-
t. Nagy lélekismerettel ad számot

ppangó indulatokról, amiket szó-
védek, pltykázások dajkálnak, de
nyek aztán elülnek a jobb belátá-
ne. A mindvégig élvezetes olvasmány

es kiállításban Aradon jelent meg
asárnap irodalmi és nyomdai mű-
zet kiadásában. Ára 50 lei.

Mael Ferenc.

Az Erdélyi Magyar Lányok
nyszínháza. Az „Erdélyi Magyar
nyok“ című ifjusági folyóirat szer-
tősége ezen a címen műkedvelői

dásra alkalmas apró darabok gyűjte-
yét bocsátja közre. A gyűjtemény
g iskolás lányok számára készül és
tesztősége nem annyira a falusi
edvelők, mint inkább a középfoku
yiskolák ilyen irányú igényeit akarja
gálni. Az egyes darabok átlag rövi-

dek és vannak köztük eredeti és fordí-
tott művek, valamint átdolgozások; van-
nak magánjelenetek (monológok), továbbá
olyanok, amelyeknek előadásához 2—5
szereplő szükséges. Mindenik szám külön
is kapható és megrendelhető az „Erdélyi
Magyar Lányok“ kiadóhivatalában, Cluj-
Kolozsvár, Marianum.

Művelődési mozgalmak.

A szatmármegyei Dobra ünnepe.
Lélekemelő ünnepe volt a királyhágó-
melléki egyházkerülethez tartozó dobrai
ref. egyháznak 1925. év október hó
18-án, hol Szabó István lelkész fárad-
hatatlan buzgósággal munkálja egyháza
felvirágoztatását, gyógyítgatja, mint „jó
pásztor“ a borzalmas háboru ütötte-
sebeket. A meglevő 8 mázsás harang-
nak testvért szereztek s e napon adták
át a 5'86 mázsás új harangot a hasz-
nátalnak.

Október hó 17. napján Főtiszteletű
Sulyok István szeretett püspökünk, Ha-
vas Gyula, a nagykarolyi ref. egyház-
megye esperese és Konrád Géza titkár
kíséretében érkezett meg az ákosai állo-
másra, hol Szabó István lelkész üdvö-
zölte szívből jövő, kedves szavakkal. A
várakozó fogatokon elhelyezkedve, — a
menet élén 16 lovas ifju haladván, —
alkonyatkor Dobrára érkeztek. A község
főutcáján kivilágított diadalkapu volt
felállítva „Isten hozott“ szavakkal. A
fuvózenekar, a hívek nagy tömege fo-
gadta itt püspökünket meg meg ujló,
szünni nem akaró „éljen“ kiáltásokkal.
A lelkészlakon a három iskola növén-
dékei álltak sorfalat s egy leányka ke-
resetlen, őszinte szavak kíséretében gyö-
nyörü virágcsokrot nyújtott át a „fő-
pásztornak“ a hála, szeretet jeléül. Másnap
érkeztek meg Csermák Béla egyházke-
rületi főjegyző és dr. Nagy Sándor, a
nagykarolyi egyházmegye gondnoka. Okt.
18-ika volt az ünnep főnyújtója. Dél-
előtti egyházi beszéd előtt imádkozott
Csermák Béla egyh. ker. főjegyző. Majd
Sulyok István püspök ur mondott ma-
gasztos egyházi beszédet, melyben a
hitközségre, az egyház és annak intéz-
ményei iránt való törhetetlen ragaszkö-
dásra, soha el nem muló szeretetre mu-
tatva s intve a gyülekezetet. Egyházi
beszéd után Havas Gyula esperes imád-
kozott, megáldván a híveket. Szabó
István lelkész a harangszerzés történetét
ismertette s ezután Gönczy Sándor nagy-
karolyi lelkész keresztelt.

Délután isteni tiszteletet tartott Mándi
Szabó Miklós királydaróci lelkész, majd
Szabó Lajos piskolti lelkész egy ifju
párt esketett.

Szereplő lelkészeken kívül az erdélyi
kerületből is több lelkész megjelent a
testvéri közösség kifejezésére. Felejt-
hetlen nap marad ez a dobrai ref. egy-

ház történetében! Ihlesse köszönet a
szereplőket! Lehetetlen elhallgatni, hogy
a mintegy 132 ezer leibe került harang
árából 76 ezer leit a dobrai ref. egyház
egyik legkiválóbb, áldozatkész tagja:
Gáti Sámuel ajánlott fel és fizetett ki.
Ugyancsak ő lett keresztapa is, melyért
ismét 6 ezer leit adott. Áldja meg az
Ur e ritka áldozatkésztségéért!

Piskolti.

A lupeni-i Kultur-Gárda folyó év
november 21-én tánccal kapcsolatos
színelőadást rendezett. Színre került:
„Juhászlegény, szegény juhászlegény“
című 3 felvonásos énekes magyar játék.
A közönség egy színelőadás iránt sem
érzett oly érdeklődést, mit Juhászlegény
iránt tanusított. Az előadás előtti napok-
ban elárusítás végeit kibocsátott jegyek
az napon elfogytak. Ezen előadás anyag-
gilag is felülmulta az eddigi előadások
sikerét. A bevételből méltó rész jutott
a szegény és árva gyermekek kará-
csonyi ajándékaira. Az előadás nagy
sikere legkivált Osgyány István bánya-
tisztviselő urnak, mint a Gárda oktató-
jának tudható be.

Déri Árpád

magkereskedése.
CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi
és hollandiai garantált
fajazonos, tiszta és
csiraképes konyha-
kerti-, virág-, és
gazdasági magvait.

Déri Árpád gazdasági szaktanács-
adója dr. Páter Béla tb. gazd.
akad. igazgató, aki szakkérdések-
ben a gazdaközönség rendelke-
zésére áll.

Árjegyzéket portómentesen küld.

HÖNIG FRIGYES ARAD

Románia legrégebb és legnagyobb
HARANGÖNTŐDÉJE

Alapítottatott 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott
HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával.
Vas harangszerelevényeket és vas harang-
állványokat. Nemes anyag, nemes művek.

MEZŐGAZDASÁG.

Használjuk ki a jó szánutat!

Pár nap alatt sok hó hullott le, mely vastagon lepi el a földet és meleg takarót nyújt az őszi vetéseknek.

Nehéz már a szekér. Alig huzák az ökrök, tehének, lovak.

Elő kell venni a szánat, mely vigan csuszik és könnyűvé teszi a terüt. Fel kell használni a kedvező alkalmat és most kell kihordani az udvarra összegyűlt trágyát, mert félannyi idő alatt tudjuk most kihordani, mint szekérral.

Mig szekérral 4—8 mázsa trágyát tudunk egyszerre kihordani, addig szánnal 8—20 mázsát is.

Ne szalasszuk el tehát a kedvező alkalmat és e munkát végezzük sürgősen és mindenképp előtt.

Ha a trágya jó érett, úgy egyenesen a szánról szorjuk el és teregezzük el. Ha pedig a trágya nincs jól beérve, úgy hordjuk azt is ki, de ne teregezzük el, hanem a tábla közepén rakjuk azt „melegágyba” vagy ahogy másképp is hívják „szarvas“-ba, honnan tavasszal jól megérve gyorsan szét tudjuk hordani és eltergetni a táblán.

Óvakodjunk a trágyát a táblán kis kupacba rakni. Aki így rakja az nagy hibát követ el maga ellen. A kupacokba való rakás azért helytelen, mert a trágya erejét ez esetben az eső, hó, hólé arra a kis kupac helyére mossa be, miáltal az a hely erős trágyázást kap, míg ahová nem jutott kupac, oda kilugzott gyenge értékű soványabb trágya jut. Ilyenkor látjuk, hogy a táblánkon erősen látható nagy kerek foltok vannak. Igen, mert vetéskor illetve vetés után a foltok helyén erős, haragos zöld, üde vetésünk lesz, míg a többi helyeken gyengébb, vékonyabb.

Egy másik kérdés, hogy mennyi istállótrágyát adjunk k. holdanként? Ez attól függ, hogy hány évenként tudjuk táblánkat ismét megtrágyázni.

Normális 4—5 éves trágyázási

turnus mellett 200 mázsa holdankénti trágyázás elegendő, tehát 5 mázsás szekeret véve alapul holdanként 40 szekér. Ha azonban 5 év múlva nem tudjuk a táblát ismét megtrágyázni, úgy erősebb trágyázás ajánlatos, vagyis holdanként 50—60 szekér, ami 250—300 mázsának fog megfelelni.

Fentebb említettem, hogy a szalmás trágyát ne teregezzük el, hanem rakjuk melegágyba, hogy ott jól megérjen és csak azután szorjuk szét. Lehet azonban olyan eset, mikor földünk erősen kötött, vizes. Ilyenkor sokat javíthatunk a talaj kötöttségén szalmás trágyával. Az ilyen helyekre, vagy ilyen foltokra, hordjunk rá szalmás, éretlen trágyát, mert ezzel sokat javítunk, kevésbé kötötté, kevésbé vizesse tehetjük ezáltal földünket.

Ez esetben ezen éretlen, szalmás trágya nem trágyázási célt szolgál, hanem a talaj fizikai állapotát javítja, a talajt lazábbá, könnyebbé teszi.

Erősen kötött földeket azáltal is könnyebbé lehet tenni, ha meghordjuk jól homokkal, mi által a talaj lényegesen könnyebb lesz. Ez azonban már nem téli munka!

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok gazdatársaimnak. Jó termést, bő esztendőt, egészséget, erőt a beálló új évben.

gyalui Rosenberg Sándor.

Méhészek adója. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a méhészek megadóztatásáról. Ha valaki nem saját földjén, hanem bérelt területen méhészkedik, vagy *oly nagy mértékben folytatja üzemét*, ha saját földjén is, hogy ennek jövedelme külön kereseti forrást képez, kereseti adót kell fizetnie. Adómentes a saját földterületen ugyszólván házihasználat jellegű méhészkedés.

Drágul a dió. A dióárak idei hullámlása a közelgő ünnepekre való tekintettel véget ért, s az árak tartós emelkedő irányzata várható. Jobb minőségű dió kilogramja 17—19 lei.

Karónélküli szőlőművelés. Szőlőművelésükben nagy változásokat hoz a közeljövő. Nem mondjuk ugyan, hogy befellegzett a karónak, de nemsokára országszerte gyökeret ver majd az a tudat, hogy gazdaságosabb, célszerűbb a dróthuzal alkalmazása bármely más formánál. Egyes országok-

ban nagy lendülettel indult meg a dróthuzalozás, magyarázata pedig az volt, hogy a szőlőkaró beviteli céljával, ára nem állt arányban használatosságával. A drótművelés ezzel szemben állandóbb beruházás, amelynek tartó betonoszlopokat házilag állíthatjuk elő.

A patkányok terjesztik a szájkörömfájást. Pontosán megállapították, hogy a szájkörömfájás olyan gazdaságban is hirtelen fellépett, ahol a legszigorúbb tisztaság uralkodott, a állatorvos rendeleteit pontosan tartották. Sok utánjárással sikerült az okozóját kikutatni. Ugyanis félóránál egy szeszgyári istálló volt, ahol nagy elterjedt szájkörömfájás következtében, az egész marhaállományt le kellett vágni; a patkányok (poccegerék) onnan átvándoroltak, miután elegendő táplálékot nem találtak, az előbb említett gazdasági istállóba is, oda behatoltak a szájkörömfájás fertőzőanyagát. Más szomszédos istállóba, ahol a patkányfogókutyák miatt a patkányok bevándorolni nem tudtak, nem kapta meg a marhaállomány a betegségét.

Állatarak.

Dicsőszentmárton. Vágó marha 1000—1200 lei kg.-ként élősúlyban, fejős tehenek drbja 5—10.000, jármos ökrök párként 14—25.000 lei. Szopós borjú 500—1000, juh 400—500 lei darabonként. Sertés hizott 32—36, süldő 28—30 lei kg.-ként élősúlyban. Tartani való marha 3—6 hónapos 1000—2200, 6—12 hónapos 2200—3600 lei darabonként. Olvasztani való szalonna 60, zsír 100 lei kg.-ként. Sovány liba 120—140, kövér liba 200—270, tyúk 40—90 drb. k. Csirke párja 40—90, sovány ruca 70—90, kövérruca 120—170, puha ruca 180—250 lei drb. k. Tojás 100 db. A rabja 3 lei. Tejtermékek: tehéntej 1 liter bivalytej 8 lei literenként. Teavaj 1 liter tehénturó 45, juhsajt 50, juhvaj 100 lei kg.-ként.

Kolozsvár. Jóminőségű tehén 1000 lei. Növendékmарha 15 lei. Szopós borjú 20 lei. Bivaly 11—12 lei kilogrammonként. Szeszgyári hizott marha 30—34 lei kilogrammonként. Általában vágómarha iránt a kereslet nagy élénk.

Torda. Növendékmарha 1—4 év közötti darabonként 1—4000 lei. Sertés, hizott élősúlyban kg.-ként 37—40 lei. Sertés sovány darabonként 1—3000 lei. Szeszgyári lasztott malac darabonként 150—200 lei. Juh darabonként 250—400 lei.

Terményárak.

Dicsőszentmárton. Buza 140—150 lei, új tengeri 55—64, zab 45, árpa 40 lei vékánként.

SZÖVETKEZET.

Tanuljunk a jó példából!

— A szász szövetségi élet. —

Amint már több cikkünkben rámutattunk, a szövetségi intézményben fejlődő gazdasági és erkölcsi erőt a németek ismeriék fel a leghatásosabban, ami abban is megnyilvánul, hogy a szövetségi élet a németeknél a legelőteljesebb. Itt van a legtöbb u. n. gazdasági szövetség, mely nemcsak hitelnyújtással foglalkozik, hanem különböző gazdasági közös célok megvalósítását vette programjába.

Épen azért nagyon tanulságosnak tartjuk a szász szövetségi ügy ismeretét, miért is álljanak itt a következő beszélő számok a szász szövetségi központ 38. közgyűlési jelentéséből.

A szász szövetségi élet már harmincnégy éves múltat tekint vissza. Szövetségeik száma 183, a szövetségi tagok száma: 18,227.

Az 1923 dec. 31. mérleg szerint a szövetségek által tagjaiknak nyújtott hitel váltóra és kötvényre: 29 millió 346.230'88 lei, amivel szemben a szövetségek által kezelt, tehát a tagok által elhelyezett betét 46 millió 047 ezer 61'65 lei.

Ha ezekkel a számokkal összehasonlítjuk a jelenleg a Gazdasági és Hitelszövetségek Szövetsége kötelékébe tartozó szövetségek statisztikáját, figyelemmel a két nemzetiség lélekszámára, ez az összehasonlítás csak arra következtetésre vezet, hogy minő öntudatos nagy munkára van még szükség a szövetségi élet terén, hogy szövetségi eszmében rejlő gazdasági erőt kihasználjuk a nép és fajunk megerősítése érdekében.

A Gazdasági és Hitelszövetségek szövetsége kötelékébe az 1924 dec. 31-iki statisztika szerint 298 szövetséget tartozott és a tagok száma volt 18,182. Ennek a 18,182 szövetségi tagoknak a szövetségek mindössze 45 millió 048 ezer 400 lei hitelt nyújtottak, amivel szemben a 298 szövetségnél a 18,182 tag által elhelyezett betét szemben a 18,227 tagot számláló 183 szász szövetséget 46 millió 47 ezer 061 lei betétével szemben mindössze 43 millió 691 ezer 776 lei volt, úgyhogy amíg a szász szövetségekénél a betétből a tagokra átlag 252 lei és a hitelből 1000 lei esik, addig a magyar szövetségeknél ugyanez átlag a betétnél 535 lei, a hitelnél 300 lei, ami élenként mutatja, hogy a német faj mennyivel öntudatosabb és előteljesebb szövetségi életet él, mint mi.

Ami azonban még jobban jellemzi szövetségi eszme hódítását és át-

értését, az a körülmény, hogy a szász szövetségek nemcsak hitelközvetítéssel foglalkoznak, hanem a legkülönbözőbb gazdasági célokat szolgáló szövetségeik is vannak, így pl. szövetségi alapon működő malmok, villamos műveket, vendéglőt, cséplőgépet fenntartó szövetségek. Vannak szövetségek, melyek állatbiztosítással foglalkoznak és mintegy 42 szövetséget, mely hidmérleget tart fenn. De a szövetségek résztvettek a szászországi kulturális munkájában is, amennyiben a legtöbb szövetséget tiszta nyereségből alapítványokat tett az egyháznak és az iskolának és sokan megkezdtek egy építési alap létesítését, melynek célja az egész község céljait szolgáló „Kulturház” alapjait megvetni.

Mindezek után mégcsak azt akarjuk megemlíteni, hogy a Raiffaisen-szövetségek szövetsége programjába vette egy pénztárnoki és könyvelői kurzus bevezetését és földműves iskola felállítását.

Minő szép perspektívái ezek a szövetségi eszmének.

Ezen az úton kell haladnunk nekünk is, de ehhez öntudatos és önzetlen szövetségi munkára van szükség, melyben részt kell vennie a község minden vezetőjének és a község minden lakosának.

Hinni akarjuk, hogy mi is el tudjuk üzni a lelkek közönyét és megindul a pezsgőbb szövetségi élet népünk gazdasági megerősítése és kulturájának emelése érdekében.

Dr. Ferencz József.

IPARI ROVAT

Ünnepi gondolatok a kézműves iparosság helyzetéről.

Manapság bizonyos lehangoltsággal, gondterhes tekintetekkel találkozunk általában az emberek között, uton-utfélen.

Ilyen a hangulat a kézműves iparosság körében is. Talán a szigorú tél dermesztő hidege

Hevesi József.

okozza ezt az általános — szinte megdöbbentő — jelenséget? Van bizony épen elég ok ezenkívül is arra, hogy a kézműves iparosság hangulata lefokozódjék.

Az építő iparhoz tartozóknak nincs semmi munkájuk, pedig a nyár idején sem igen volt. Azoknak az iparágbelieknek, akiknek van munkájuk, az a bajuk, hogy roskadoznak az adóterhek sulya alatt, és csak végső erőfeszítéssel tudnak eleget tenni a legtöbbnyire méltánytalanul rájuk rótt kötelezettségeiknek. Ehez járul még sok más baj és bosszuság. A szállított, becsületesen elkészített munkáját sok esetben a megrendelő nem fizeti. Mai viszonyaink közepette ez is igen nagy teher. Aztán a sokféle kijelentés, bejelentés, lóvás-futás különféle hivatalokba, mind megannyi ok az időpocsékolásra, elkedvetlenedésre.

Mindeme bajokon vajmi könnyen lehetne segíteni, ha volna

Tüdőbetegek

Is kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„Sirof”-t

(törv. védve)

Egy üveg ára 60 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárában Cluj Piața Unirii 6. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszertárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól” című könyvecskét.

A LEGIZLÉSESEBB NYOMTATVÁNYOK A „MINERVA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN KÉSZÜLNEK. 10 CLUJ, STR. BARON L. POP. 5.

bennünk több *önmegismerés* és nagyobb megfontoltsággal ragadnánk meg minden alkalmat, amely ezen bajok elhárítására, vagy könynyebb elviselésére kínálkozik.

Egyesülésben rejlik az erő!

Ha keressük, könnyen megtaláljuk az alkalmat arra, hogy ennek az eszmének érvényt szerezzünk.

Tömörüljünk szövetkezetekbe, erősítsük meg azokat, a szövetkezetek vagy szövetségek tömörüljenek megyénként, városoknál együvé, építsék ki az országos ipari szövetséget.

Hisz nem mondok én ezzel semmi újat.

Évek-évtizedek óta vajudó kérdést ujtók fel csupán; de bizonyos, hogy ha sokan, mindnyájan akarjuk, meg lehet valósítani, és akkor a jövő karácsony idején kevesebb lehangoltság lesz közöttünk.

Adja Isten, úgy legyen.

(1925 karácsony hava.)

Hevesi József.

Munkáselbocsátások. Hír szerint a zsilvölgyi szénbányák válságos helyzetükben egyelőre 1200 munkást bocsátanak el a szolgálatból, ami minden esetre szomorú jelenség s nagyban előmozdítja az aggasztó munkanélküliséget.

A szeszitalok fogyasztásának szabályozása. A kamara karácsonyi szünete december 19-től január 4-ig tart. Szünet után a pénzügyminiszter betérjeszti a szeszitalok árusításáról szóló törvényjavaslatát.

Külföldi csomagforgalom A nemzetközi postai egyezmény értelmében husz kilogramm súlyig lehet külföldre csomagot feladni.

Mennyi idegen pénzt vihetnek magukkal a külföldre utazók. Ujában megjelent kormányrendelet szerint az alábbi összeg erejéig vihető ki az országból idegen pénz: 100 dollár, vagy 25 Angol font, vagy 3000 cseh korona, illetőleg 1000 svájci frank, 6000 dinár, 2000 francia frank, 100 zloty, 1500 osztrák schilling, vagy különféle idegen valutából annyi, melynek árfolyam értéke 2000 frankkal egyenlő. Magyar koronát korlátlan mennyiségben lehet kivinni.

Elhalasztották a vasúti tarifa felemelését. A vasut tarifáinak felemelése ellen az összes gazdasági szervek erőlyesen tiltakoztak. Ezért az illetékes

miniszteriumban új tervezeten dolgoznak, s az új tarifa emelést az egyes árucikkek teherbíró képességének figyelembevételével fogják megállapítani. Egyelőre tehát január elsején még nem lesz tarifaemelés.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1925. december 20-án

1 dollár	=	215—216 L.
1 font sterling	=	1045—1050 "
1 svájci frank	=	41.60—41.80 "
1 arany márka	=	51.25 "
1 lira	=	8.72—8.85 "
1 cseh korona	=	6.40—6.42 "
1 dinár	=	3.80 "
1 osztrák shilling	=	30.40—30.50 "
318 magyar korona	=	1—

A

„PÁSZTORTÚZ“

Erdély legjobb szépirodalmi lapja.

Előfizetési árak:

Belföldön: Külföldön:

Egész évre 450 L. Egész évre 500 L.
Félévre 230 „ Félévre 250 „
Negyedévre 120 „ Negyedévre 150 „

Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár, Strada
Baron L. Pop 5.

Kérjen mutatványszámot.

A Cluj—Kolozsvárt 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításon aranyéremmel kitüntetve

Fél kg. gyapjú, vagy két kg. sajt
árával megmentheti birháját a
pusztulástól.

DISTOL

biztosan meggyógyítja mételey-
kóros juhait és szarvasmarháit!

DISTOL

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás!
Főlerakat:

GERGELY FERENC Utóda

drogériájában

Cluj—Kolozsvár.

Költséghimélés szempontjából tes-
sék a gyógyszerházakhoz fordulni.

Kapható: R. Mosse 1668

Nagyrománia összes gyógyszerházaiban.

Ka ácsnyra legszebb ajándék a könyv. Karácsonyra minden öntudatos magyar ember könyvet vegyen ajándékba! Olvasóinknak ajánljuk az alábbi könyveket: a Magyar Nép könyvtárának füzetei kötve egyes szám ára 30 L. Kettős szám ára 40 L. azonkívül 4—7 éves gyermekeknek való képes könyvek — — — — 30—180 L.ig 5—10 éves gyermekeknek való mesés könyvek — — — — 20—150 L.ig 7—10 éves gyermekeknek való mesés könyvek — — — — 50—150 L.ig serdültebb ifjúságnak ifj. iratok — — — — 25—200 L.ig.

E könyvek nagy választékban kaphatók a Minerva könyvkereskedésében Kolozsvárt. Ugyanott karácsonyfa díszek is beszerezhetőek. Megrendeléseket kiadóhivatalunk is továbbítja. Portómentes szétküldés.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitebank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirei
(volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Déssa, Dicsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetek: Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T. Nagyenyed-Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda. Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Áranyraktárral a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat leszámolt, átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankeszköz üzletet előnyösen végez. — Safe deposit! Beadélyaizott devizahely!

Babós és Társai

vaskereskedése

Regina Maria

21. sz.

Mindennemű vasáru cikkek leg-
előnyösebb beszerzési forrása.
Fűtő és főzőkemencék nagy
választékban. Dusan felsze-
relt konyhaberendezési osztály

Hirdessen lapunkban!

Egy hirdetésre kilencven
három érdeklődő jelentkezett
kiadóhivatalunkban.

MULATTATÓ

Karácsonyi ének.

Szállj, szállj, szállj, karácsonyi ének!
lengd körül dicső trónusát
a földre-szállott Igazság örök-Istenének!

Hítesd el a csüggedőkkel: semmi sem hiába!
tévedező utainkon
kinyílik még a Béke virága...

Hittel, bizón zörgessél meg minden kis ablakot:
örömdőt is adhat az, ki
vállainkra ennyi terhet rakott!

Órzd meg szent rajongását, szeretetét épen,
önmagához, hogy hű legyen
sok but látott drága magyar népem!

... Szállj, szállj, szállj, karácsonyi ének
lengd körül s vidd imádságunk'
a földre-szállt szent Igazság örök-Istenének!

Máté András.

Az ünnep.

A szigorú tél mindenképpen nehezére esik az embernek, különösképpen rossz pedig, ha azt az Isten szándéka alatt kell végig szenvedni. Nincs olyan vastag munda, melyet át ne rágná a tél kemény foga; nincs olyan jól bélelt csizma, melyet át ne csipne az erős hűg. Zuzmára pókhálózza be a ruhát s kintjáró embernek fuszára jégcsapot ragasztja a hideg.

Akkoron is erős, nagy hideg volt s éppen a szent-énekek dicsőséges napja: karácsony-szombaja. Az erdőben táborozott egy csapat lovas kuruc s bizony emberek, állatok keserves volt helyzetük. Gőzölgött a lovak lélegzete, mintha mindmennyi tüzet okádó sárkány volna. Tánctól járt a kuruc: ropogósa, keményet, egy a hideget kitancolja magából. Hiába ropogott nagy golyókba a hasított fa, mert csak erősen fázta a szegény kurucok, mely fázás abban is taláta egyik főbb okát, hogy bizony elszakadt már a diszes mente, nyúlt a kacagány s a piros-csizma egyik oldalán bedudált a szél, a másikon meg kifütyölt.

— Hej, teremő Isten, de nagy csapást mértél nekünk! — sóhajtott egy nagyon öreg arcú kuruc, aki a tüzet szurta, piszkálta egyre, hogy jobban égjen.
— Hová küldi bátyám nehéz sóhajását? — kérdezte a fiatal legény, ki a tűz mellett toporzékolt.

— Hová küldöm? — nézett fel az öreg a kérdésre.
— Az az én gondom! Mi közöd hozzá?

— Nekem ugyan semmi, de úgy megkérdeztem, hogy zokon ne essék.

— Nohát küldtem oda, ahová éppen küldtem! — mondta be az öreg a beszédet; aztán újra a tűznek pattozta, a lovak horkantása hallatszott. Beljebb, az erdő mélyéből kopácsoló ütések zaja is elő-elő tört néha, ott hasogattak a huszárok éjszakára. A legnagyobb tűz-

rakás mellett ült egy tönkön a csapat kapitánya: helyke, barna ember, ki még a harmincon is innen volt.

— Alásan jelentem, az exequálók még most se jöttek vissza, vitéz kapitány uram! — állott a csapat vezére elé a soros strázsamester.

— Hát az baj! De ha egy fertály óra múlva se jönnek vissza, úgy üssétek le az egyik vezetőket lovat, mást nem adhatok én se.

— Melyiket kapitány uram?

— A legrosszabbat!

— Nem léssen az elég ennyi éhes száznak!

— Hát honnan kerítsek számotokra más étket?

— Ma pediglen szent-karácsony volna! — jegyezte meg a strázsamester halkán.

— Azt bizony jó magam is tudom, de én se eszem pástétomot, amint te is látod.

— Nem is azért mondom kapitány uram.

— Volna talán valami terved?

— Igenis, kapitány uram! Ötven ember kapjon lóra s még ejjélig megjárják a legközelebbi lakott falut; vagy két borjut leütnek, szekerekbe vetik s még csak bor is akad utközben.

— A szent-estén? — nézett rosszáólag a kapitány.

— A szent-estén is, kapitány uram! Az Isten hidege megveszi az embert úgy is, hát még élen, szomjan. Meg aztán keressenek labanc-falut, úgy is a labancok vették el a mi védtelenül közelgő élelmünket. Vagy pediglen megijeztetnék érte...!

— Miből, mikor alig van egy néhány polturája a csapatnak? Azt is elmentették a fránya labancok.

— Kapjon rájuk a rossz betegség! Fulladjanak meg a legizletesebb falattól, meiyet nekünk szánt nagy jó urunk s ők harácsolják el! — átkozódott az elkeseredett stázsamester.

— Hátha megjönnek még a kiküldött exequálók!

— Éjjélig se jönnek azok vissza, mert ezek a körültekintő falvak, tanyák mind üresek, még ember se lakik bennük. Az erdőből kibujdosott vadak, farkasok, rókkák csavarognak az üszkös falak között.

Lódobogás szakította félbe a beszélő strázsamestert. Üres kézzel érkeztek a táborba a kiküldött harácsolók.

— Még férget se találtunk, kapitány uram! — jelentette a káplár, ki a kis csapatot vezette az élelemszerzésben.

— Hol jártatok?

— Itt a szomszéd falvakban. Farkasoknál egyebet nem láttunk, de azok is úgy vonyanak az éhségtől, hidegtől az istenadták, hogy rossz volt hallgatni.

— Labancot se láttatok?

— Távolról láttunk poroszkáló lovakat, de igen messze voltak, este is volt már, hát nem tudtuk kivenni, hogy kik és mik?

— Hát semmit se hoztatok?

— De igen! — huzódott közelebb a káplár és rongyos kacagánya alól egy nyulat szedett elő nagy körültekintéssel.

— Honnan szedted ezt a nyulat?

— Utközben ütöttem le a fokosommal, el is veszett a drága szerszám — s elkáromolta magát a legény.

— És mit akarsz ezzel?! — nézett a kapitány a nyulra.

— Hát úgy gondoltam, kapitány uram, hogy odaajándékozom kegyelmednek; legalább kapitány uramnak legyen ennivalója a szent-estén — s levetette vezére lábához a vadat a legény, aki már meg is éhezett itt néhány nap óta.

— Lássátok, vadat kellett volna fogni, — takarta el meghatottságát a kapitány.

— Nincs itt, uram, már az se! Tudja az Uristen, hogy hogyan akadt ez a szerencsétlen az utamba.

— Elpusztult itt minden! — mondotta halkan a kapitány s gyengéden megrugta piros csizmás lábával a kettészelt fejű nyulat. Kemény harcban durvult szívében valami szent melegséget érzett a szeretetnek ilyen megnyilvánulásán: éhes, rongyos huszárjai éhhalállal küzdve is reá gondoltak.

— Uristen! Mért vered már ezt a szerencsétlen fajt? Kivert kutyák vagyunk, kiknek még konc se jut, — suttogta halkan, mintegy a lobogó lángoknak beszélve. Az emberei körülötte álltak és sáppadt, beesett arcukra rávilágított a nagylángú tűz.

— Megstülne itt akár egy ökör is ezen a máglyán! — szólalt meg az egyik kuruc, kinek az éhségtől csillogott a szeme, mint a kőbörgő farkasnak.

— Igen, hogyha volna! — rántotta meg a másik a vállát.

— Gyere csak közelebb! — intett a vezér a strázsamesternek.

— Parancsára, kapitány uram!

— Nesze! Itt van az a gyűrű! — és lehuzta arany jegygyűrűjét a kapitány ujjáról, — végy magad mellé annyi embert, amennyi kell és hozz ezeknek enni innivalót, amilyen gyorsan csak tudsz! Megértetted?!

— Igenis, kapitány uram! — fordult el az öreg strázsameszter és széjjelmorzsolta az arcán két nehéz könnycseppet.

Alig pár perc múlva egy csapat huszár lovagolt el olyan gyorsan, ahogy az éhes lovak csak bírták a futást az öreg strázsameszter vezetése alatt, hogy élelmet vásároljanak az éhes kurucoknak szent karácsony estéjére.

A tűzbe bámult a fiatal kuruc-kapitány s olyan melegnek, olyan boldognak érezte a szívét, mintha az csókolta volna meg, akinek gyűrűjét adta oda, hogy éhes embereinek ünnepet csinálhasson.

Tudta, érezte a vitéz kapitány, hogy az a kékszemű, rózsas-arcu, meggy-ajku, barna-haju kislány, ki messze Biharban várja az ő hazajöttét, nem fog megharagudni azért, amiért áruba vetette a jegygyűrűjét, mert jó szíve meg fogja érteni, hogy érte és hazájáért tette a vőlegénye.

Szalacsy Rácz Imre

Föld és nyelv.

Magyar! Földed el ne add!
A magyar szót el ne hagyd!
Ha e kettőt megtartod,
Mindörökké él fajod.

Fölföldi Mihály.

Amikor a nyolcvan, nyolcvanöt.

Sok egy falunak két kapardi, vagyonszű ember. Merő marakodás, izgágaság. Akár két kuvasz egy vállun. Bizony még két koldus is sok.

Két igen okos, kapzsi ember! Mint a milyenek Csiba Dávid és Szármán Imre!

Csiba Dávid a falu ügyvédje. Ezt a világot amióta tudja, mindig pörben áll.

A másik, a Szármán Imre, egészen csendes ember. Olyan, mint a kutya. Az egyszer bekapott csontot ki nem engedi. Dühös krajcárhajhászó. Lapos és gyűlölködő pillantásokkal, száraz nyeldekklövel kíséri a Csiba Dávid könnyed, lefetyelő vagyonszerzését.

— Átkozott ügyvédje! Még a tavaly nem volt egy koszos báránya sem, s most ime! Egész juhsereget hajti ki a legelőre.

A háboru alatt Csiba Dávid jó szaglása hamar megsejditette az üzleti alkalmat.

— Csak nyerjem meg a nagy peremet a községgel szembe, azonnal beállítok egy sereg juhot, — határozta el magában. A nagy per pedig régóta folyt és hosszú volt. Sok csalafintaságot kölykedzett és sok csalafintaságtól vemhesedett. De akármilyen hosszú is volt, egyszer mégis csak Csiba Dávid nyerte meg. Ő ne nyerné meg! Ha pernek született erre a világra!... De nem hiába vemhesedett a sok csalafintaságtól ez a pör, mert a Csiba Dávid gondolatára 80 darab jó anyajuhot fiadzott.

Ősszel már Furulyás Pál ott legeltette őket Vasvárfuvónál az erdő alján. Mikor ki kilátogatott juhaihoz, megráa a ritkás, jégverte bajusza is Csiba Dávidnak felborzoló dötörő örömeiben. Mintha jó szénaverősi bort kortyolgatott volna!

Egy alkalommal aztán, mikor hosszasan elnézegtette a szaporokáló állatait, a nemtetszés békója szorította ráncba a homlokát. Megcsóválta a fejét.

— Százötven pert nyertem meg, Pál bá, százötven pert... Izé... akarom mondani, ez az én birtokom ennyiből birkának nem épen nagy. Kicsi ez a tag. ha mondhatom. Hát jó lesz, alkalmas lesz egy cseppet szétterülni. Úgy. Egy Pál cseppet szétterülni. Legyen ügyes, Pál bá! Legyen okos, Pál bá! — És Csiba Dávid úgy oldalvást fejevel a szomszédoktól kaszáló tagja felé biccentett. Az pedig éppen Szármán Imre által valloittatelekkönyvben gazdájának. Furulyás Pál csak félfeje sandított a gazdája felé s annak biccentésére egy hunyorításra válaszolt, lévén fukarbeszédű, de bőkedvű urulázó. — Jól van, jól. Értem. Közben fujtatott a behorpadt portájúrus az ujjai ugráltak a tilinkó lyukain, mint barázdabillegetés a rögökön. Mert Pál gazda csak egy dolgot becsültolt többre a furulyájánál. Ha táplálkozott. Ekkor már félre dattette a zenei szerszámot; de aludni vele aludt el.

Történt azonban, hogy Szármán Imrének egy jó gondolat rügyezett ki a fejében. A jó gondolat nála csak azaz-úgy bugyborékkolt, mint a somlyói borviz. — Ejnye, né! Holnapután Szent Mihály sokadalma. Be elkelné egy kidul felesleges pénzecske, egy kis rendkívüli pénzecske. Hiszen az igazi öröm csak abban van, ha váratlan pénzmag állás házhoz. Ami könnyen jön, mint a harmat. A harmat ékárta, az ingyen pénz egy melegágyban teremnek.

Szármán Imrének gondolatai Csiba Dávidon állapodtak meg, mint egerésző ölyv a kalangya tetején. — Memn vasárnap van, s az a gaz Furulyás Pál azt hiszi, ki sem mozdulok a faluból. Tehát, ha most elindulok, — zárarab be okoskodását — a Csiba Dávid juhait éppen a tagoz ucmon fogom találni.

Vigan tilinkózott Furulyás Pál a birkák nyomában, allat amelyeknek nem jutott eszébe, hogy most a Szármán Imre zármbirtokán portálnak. Hát mire való Furulyás Pál? Gondokozték ő helyettük. De iszen elkésett már Furulyás Pál a gondolkozással. Még a tilinkót is kikapta idejében szájából, amint előtte termett Szármán Imre nagy hirtelen (Uram Jézus, mindjárt elnyel).

Nagy szette-vettézés kerekedett erre. Hiába mosakodott Pál bá, hiszen nem tettek semmi kárt a juhok mivel csak csuszája van a fünek s tisztességes szarvasmarha éhen veszne rajta. Mindegy. Tagosított birtok. Nem szabad rajta idegennek legeltetni, — vágta el a mosakodás szigoruan Szármán Imre. Mondd meg gazdádnek, kész pénzért nálam megkaphatja a juhait. Azzal összeterelték őket és hajtotta a falu felé!

Furulyás Pál pedig nagy busan, nagy szégyenkezve messziről kísérté a sereget. Mire haza ért, gazdája melesztét vette az esetnek. Nem találván otthon, ment há tovább Szármán Imréhez.

Itt közben már lefolyt a kiadási tárgyalás. Nem volt it okoskodni. A juhok tetten érettek. Fizetni kellett. Minden darab után 15 forintot. Ugyan Szármán Imre uszat kért, de hosszas húza-vona után mégis engedett. Megegyeztek. Hát legyen 15. No most megkell olvasni birkákat, hadd lám, hány után kelljen fizetni. Szármán re olvassa.

— Nyolcvan — mondja végül. Nyolcvanszor tizen- zert 1200. Ennyi forintot fizet, Dávid.

— Ühüm... hm! Jól számlálta-e meg, Imre?... iszen nekem így jobb:

— Tán kevesebbet olvastam?

— Meglehet, — veti oda vállat vonva Dávid ur, as-yan akarom — nem akarom módon. Imre tehát neki fog négra, alaposan. Egyenkint tereli ki a birkákat a barom- loteriből, hangosan számlálva őket. Megérkezik Furulyás nál is és gazdája mögött meglapulva figyel a szám- teltelási műveleteit.

— Nyolcvan, — mondja újra Szármán Imre csalódva, hogy nem több s így elesik egynehány 15 forintoktól.

— Nyolcvanöt. Nyolcvanötnek kell itt lenni. Annyi ham volt. Sem több, sem kevesebb. Nyolcvanöt! — meli nyomatékosan a hangját Csiba Dávid és erősen gy Pál gazda szemébe néz. Pál gazdának pedig, ámbár Pál tudja, hogy csak 80 darabot hajtott ki a reggel s zótá sem szaporodtak, éppen nincs más véleménye, rönt a kenyéradójának.

— Hány juhom volt, Pál bá? Hányat hajtott ki a ggel?

— Öt híján Kilencvent. Annyit hajtottam ki, — mondá urulyás Pál, felmutatván öt kezeujját.

— Ugy-e, hogy ugye? Itt is annyinak kellene lenni. yolcvanötnek. Diadalmaskodott Csiba Dávid. Hová tette darab juhomat, Imre? Én megfizetem magának 85 után hajtópénzt, de előbb lássam az 5 birkám árát, ami a aga kezén eltévedt. Százötven pert nyertem meg, záz-öt ve-net!

Szármán Imrének nevelhetnékje támadt. Csufondárasan kidult, de fogvicsorgatásba végződött. Csak csattogtatta álkapcsát, mint a vasba szorult farkas. Szép száma- ás! Még neki kell fizetnie. Többet annál amit kapni ékart. S itt nincs mentség. Ha perre kerül, ő lesz az, ki veszít. Dühösen fakad ki.

— Vigyed! Hajtsd a juhaidat! Ne fizess nekem Memmit!

Ugy állott ott egy helyében, mint kapubálvány jó tarabig még azután is, ahogy Csiba Dávid kitararodott az udvaráról juhaival, Pál gazdával együtt.

— Százötven pert nyertem meg! Százötvent! — allatozott be az utcáról. Nem fogsz ki te a falu ügyvédjén, zármán Imre!...

Antal Aron.

Turulmadár ...

Turulmadár, turulmadár,
Hatalmas nagy mesemadár,
Ha feltűnsz a fellegek közt
S megzúgogod barna szárnyad:
Megyünk mint a veszedelem,
Kavarogva mind utánad.

Félig ébren, félig alva,
Szárnyalunk fel a magasba,
S beleködlünk, megfürdünk ott

A vakító égi fénybe,
Alomhintő képzelődés
Déliabos tengerébe.

Endrődi Sándor.

A vén harangozó.

Ir a: Lampérth Géza.

— Ejnye, ejnye, Török Gerő bátyám uram, mit nem kell kelmedről hallanom? Hogy kiadta kezéből a döbrösi öreg harang kötelét, azt, amit olyan nagyhiába kériem a vásott diákpajtásaimmal — de, gondolom, tíz év óta, mióta az eklézsia bizalmából állandóan a kegyelmed gondozása alatt áll, hiába kérte azt minden kósza, semmirekellő iskolás gyerek, — úgy a vasárnap délelőtti beharangozáskor; hát még ha valakinek az utolsót csöndítette.

— No, no, gyerekek — mindjárt hátul kötöm a sarkatokat! — kongassátok csak azt a kisebbiket; ide ember köll, ehhol nem értetek — mondotta ki állhatatos következetességgel mindig a szentenciát, ami ellen, tudtuk, nincs appelláta.

És nem elég, hogy most egyszerre olyan könnyen kiadta, hanem egyenest azért adta ki, hogy mindjárt először is saját maga fölött kongassanak vele hármat... Na már Gerő bácsi, tisztelet, becsület, de ez nem volt okos cselekedet kegyelmedtől.

— Ebadta! — aki Isaszegnél majdhogy elfogott két német generálíst, Majland és Pádova közt meg saját-kezüleg három taliánt akasztott föl egy pomeráncsfára... annak még sem kellett volna azelőtt a zörgős csontu „főmarsal” előtt ilyen hirtelen kapitulálnia!

... De iszen leckéztethetem én jó Török Gerőt, ha már hármat kondítottak ősz feje fölött, ha elbucszuttatta a tiszteletes, amint hogy tegnapelőtt délután négy órakor meg is cselekedte és ha már elsíratta... no, ezt legfőlebb a csipős északi szél tette meg, amely — a Bakonyból jövet, éppen akkor vette útját a döbrösi temetőn keresztül.

Pedig valakinek, de meg kellett volna siratni a vén harangozót...

Török Erzszi kisasszony, te vagy az a valaki. Neked kellett volna megsíratnod a vén harangozót.

Ott kellett volna keservesen zokognod a döbrösi kis temetőben tegnapelőtt délután négy órakor, mikor a nehéz göröngyök dübörögve szakadtak a koporsójára... Mert tudod-e, ki fekszik abban a koporsóban?

Az édes apád fekszik ott Erzszi; a jó édes apád, aki — emlékszel? — mikor már a libaterelgetésből kinőttél, hogy az orcád szép fehér bőrét meg ne pirítsa a nyári nap heve s a gyöngye kis kacsóidat föl ne törje a kapa, meg a sarló nyele: eljárattott a kis pupos Kéglí szabó feleségéhez, hogy ott megtanulj varrni s amikor megtanultál, akkor keserves verejtékkel összekuporgatott pénzből masinát is vett.

Az édes apádat temették tegnapelőtt Erzszi kisasszony; a szegény becsületes édesapádat, aki, mikor Kéglíék felköltöztek Budapestre és vállig biztattak, hogy ott lehet ám még csak tenger pénzt keresni: hát akkor téged is felküldött velük, meg a varrómasinádat is. Még úgy vitte el szegény öreg a hátán az állomásig a fene nehéz gépet és csak arra kért szépen, hogy azután jól viseld magadat és meg ne feledkezzél ő róla.

Míg a masinádra szükséged volt, addig engem meskedtél is kérésének; csakhogy arra nem sokáig y zük- séged. Az ilyen fitosorru, babaarcu kis lányo ; itt Pesten, nem kell éppen reggeltől estig a varró eldött görnyedniök, ha nem akarnak és neked nagy ve

volt az akaratod. Igen jókor is jöttél: akkoriban különösen nagy volt a kelete itt az élővirágnak.

S te, Erzsi: mi tagadás, gyönyörű virágszál voltál tizenhat évéd érintetlen üdeségével és — ami a külsődöt illeti — becsületére válsz a virágos Balaton-partnak, amely termett. És ha nem ismernélek, bizony én se mondanám soha, hogy a döbrösi vén harangozó volt az édesapád.

Szegény vén harangozó, elnéztem sokszor, milyen türelmesen robotolt ohahaza egész nyáron át, míg te itt ugyancsak vig napokat éltél. Reggeltől délig künn dolgoztál napszámiban a mezőn, akkor, míg a többiek pihentek beszaladt, elhuzta a delét, estharangszóig megint turta a rögtöt. Ha biztatták, még bele is melegedett néha-néha, hogy — mint is volt negyvennyolcban, meg Taliánországban, Pádova és Majland között, abban a bizonyos pomeráncsa erdőben...

Csak akkor komorodott el hirtelen, ha valaki gonosz incselkedéssel rólad ejtett szót, Erzsi. Ilyenformán:

— Hallom, Gerő bácsi, nagy módban van az Örzse ott fenn Pesten:

— Segitse az Isten még nagyobbba; megérdemli a lelkem.

— Az ám, hanem a Gergye Pál rőndér fia, a Gyuri, azt írta, hogy afféle...

— No, no... hm!... köhintett ilyenkor közbe az édesapád és még egy történet jutott eszébe a majlandi templomtorony gombjáról, vagy miről... De azt még sem hitte el az ő becsületes lelke, amit a Gergye Gyuri írt rólad.

Mikor az estéli három verset is elhuzta, amint dukált — Atyának, Funak és Szentlélek Istennek — hát akkor szépen hazaballagott, kiült a nagy körtefa-tuskóra, míg enyhék voltak az esték, rágyújtott s ott várta, rossz lány, a leveledet, — amelyben szinte látta — az lesz majd megírva: bocsásson meg édesapám, nagyon beteg voltam, azért késelt ily sokáig az írásom. Ahogy az idő téle fordult, akkor meg már egy kis pénzt is várt, mert nagyon hideg volt a szobája és jót tett volna a hepükás mellének egy egy darabka friss szalonna reggel, a sült krumpli mellé...

A minap azután megunt a várakozást...

Tudom a szándékodat Török Erzsi.

Ugy tervezed, hogy majd, amikor szépen kítavaszodik és virágba borul a döbrösi temető: ellátogatsz haza és koszorút teszel arra az elhagyott sirra.

Ne tedd! A zöldelő határ tiszta fuvalma hamarosan bele talál kapni a selyemruháid fodrába és suhogását meghallja odalent a vén harangozó...

Vasutas történetek.

— FISCHER-HALÁSZ ESETEI. —

Egy kis félreértés.

Fischernek született, de Halászra magyarosította a nevét, amivel azt érte el, hogy közszájon — nagy keserűségére — Fischer-Halásznak szólították. Kevés iskolát végzett ugyan, hanem azért a lelklismeretes pontosság mintaképe volt. Ép e kiváló tulajdonságánál fogva fiatalabb éveiben a forgalom körül jeleskedett, míg nem később, könnyebb, jobbanmondva kevésbé felelősségteljes szolgálatait osztották be, így lett belőle idővel *kapus*. Ennek az é zsinóros eredeti embernek az életéből álljon itt pár is eset.

Ég mikor Rákos állomáson (Budapest mellett) volt kö váltóőr, egy este telefonon jelenté a belső írc

— Hivatalnok urnak alásan jelentem, Maglód (szőlőnoki vonal) felől vonat, Péczel (gödöllő—hatvani) vonal felől vonat!

— Nem lehet az Halász uram, én csak Maglód felől várok vonatot; — feleli a forgalmi szolgálattevő.

— Hivatalnok urnak alásan jelentem, Maglód felől vonat, Péczel felől vonat! — harsogja újból a mi emberünk, most már emellett hangon és kissé mérgesen.

— Nézze meg jobban, a Péczel felőli vonat alkalmasint fiáker lesz — utasítja őt Csikós hivatalnok. (U. a gödöllői országút ép párhuzamosan halad a péczeli vasutvonal mellett.)

Kis idő múlva megint csak — most már egész mérgesen — megszólal a telefonon Fischer Halász és rendeltetlennül újból jelenté:

— Hivatalnok urnak alásan jelentem, egye meg fene, csakugyan fiáker volt! — (Az is t. i. két fehér lágu lámpával jött, mint a péczeli vonatok szoktak jönni hivatalnok.)

— Kitégyen meg a fene, engem? — kérde a hivatalnok.

— A fiákert! — ordítja Halász és dühében lecsap a kagylót.

Vak nem tud világtalant vezetni.

Czellődömölki kapusi szolgálata alatt egy nyári délután tömve a perron utasokkal, ki ki a maga vonatát várva. Két vidéki atyafi csak nézi-nézi az állomás tulajdon oldalán égnek meredő csonka gula-alaku fabódét, nem tudva sehogysem kitalálni annak rendeltetését. Épen amikor jön Fischer-Halász kapus magas hivatása teljesítésébe ucu, rögvést megszólítja egyik emberünk és kérde:

— Ha nem vétenék szómmal, mondja meg kapus ur kérem, mi légyen az ott? — s rámutat a faalkotmányra.

— Szélmalom! — mordul rájuk a kapus és méltósággal odébb vonul.

— Ilyen szélmalmot se láttam még! — tündöklik egyik.

— Én se! — mondja a másik, nagyot sercintve.

Nagy örömkre csakhamar újból feléjük tart a kapus kitől meg is kérdezik nyomban:

— Hol van uram annak a szélmalomnak a vitorlája?

— Belülről! — recsegi Fischer-Halász kapus ur ifjúságulatosan és faképnél hagyja az atyafiakat.

Közben érkezett az elutazás ideje, a mi két magyarrunknak fel kellett szállani a vonatjukra s így elutaztak anélkül, hogy idejük és alkalmuk lett volna megkérdezni, hogy voltaképen miként hajthatja a szél ezt a szélmalmot, ha annak vitorlái belül vannak?

A vonatok elmenetele után szemrehányóan szólók kapushoz:

— Ejnye, Halász uram, volt lelke magának ezen a jámbor vidékieket úgy lóvá tenni?

— Hát kérem mit kíváncsiskodnak, egyébként hátrörjék a fejüket, a bugrisok!

— Nem ugy van az Halász uram, meg kell magyarázni annak, aki nem tudja és érdeklődik iránta, az ember dolog s nekünk tanultabbaknak kötelességünk is szó

— De hogyan magyarázzam kérem?

— Mondta volna nekik, hogy ártézi kut, mint ahogyan tényleg úgy is van a dolog. — (Ártézi kut volt ez egy alatt s e munka céljaira és idejére emelték a bódét.)

— Ártézi kut, ártézi kut! Hogy mondjam én azt, így mondom, akkor biztosan azt kérdezték volna a bugrisok hogy mi az?

— Hát persze!

— Igen, de erre aztán mit feleljek, mikor magyarázom sem tudom, mi az az ártézi kut, — szól Fischer-Halász nagy méltatlankodással és ott hagyott, mint Szent Péter áldogengesztelhetetleneket ott hagyta.

A megszokás hatalma.

Pünkösöd másodnapján Fischer-Halász gondol me-
részet és nagyot: szabadságot kér főnökétől egy órács-
kára az ünnepélyes nagymisére. Beül a padba és buzgó
áhitatba merül. Nagy ájtatoskodása közben azonban csak-
hamar csendes álom vesz rajta erőt. Így szunyókál az
öreg háborítatlanul, míg nem Urfelmutatáskor megszóla
a csengő, mire Halász uram felriad álmából, felugrik és
ökölre fogott s magasra emelt jobb kezét erőlyesen meg-
rázva, mintha a kapusi csengettyüt tartaná abban, harsá-
nyan ordítja:

— Asszonyfa, Sárvár, Porpác, Vép, Szombathely,
Grác, felé szállani, a vonat a harmadik vágányról
D. S.

Az ajkamra ima lebben.

Az ajkamra ima lebben,
Hogy hű, igaz szerelmedben
Tartson meg az Isten!
Asszonyi nemes lelkedre
A bánatot rá ne verje,
— Hol jársz, rózsát hínisen!

Az ajkamra ima lebben,
Hogy lángoló szerelmedben
Légy az oltárképem!
S hogy ebben az oltárképben
Szent tüzeknek lángja égjen
Édes feleségem!

Vári Domokos.

Veress Józsi elvét a házszámot.

Egyetértés, összetartás mégis csak szép dolog. Komám
uram komámasszony ezen elv alapján meg-megértik egymást.
Sőt, ha a komát utrakeltik sürgős dolgai hosszabb időre, jó
koma a komámasszonyt ki is segíti nehéz gondoljaiban.

Éppen úgy történt, hogy Bara András az alvégi vá-
sárra ment. Két szép csikót akart eladni. Birtok vétel miatt
pénzre volt szüksége. Hej hogy döngött a kőhid Székaszó
patakján Bara gazda kapuja előtt, mikor kitért az udvar-
ról a két almásszürke. Veress Józsi, a koma is ép kapujá-
ban állott. Harmadik szomszédságba lakott. Jó vásárt kívánt
a komának s aztán az udvarára bement. Munkához látott.
Közben arra gondolt Veress Józsi: este majd visz valamit
a kis keresztfiunak, vagy két szót vált a szép komámasszony-
nyal is... De ez a látogatás körülményes dolog, mert asz-
szonyának Julisnak nem áll meg hamar a nyelve, ha egyszer
megperdült. Bizony Julis nem igen szerette, ha Józsi olyan-
kor látogatta meg keresztfiát, mikor csak a szépkomámass-
szony van otthon...

Estefelé Józsi így kezdé:

— Asszony, hallod-e! Megyek a szövetkezetbe, lesznek
egy kis gyűléseink, megbeszéljük a követválasztást, hogy
ezentúl az urnákra is jobban vigyázzunk...

— Jó-jó mondá az asszony, csak ne sokat güggyög-
tessetek, mert a pénz szük...

Egyenesen a szövetkezetbe ment Veress Józsi, de nem
a képviselőválasztás ügyében, hanem inkább egy kis han-
gulatért. Bátorabb is akart lenni, mert mérges kutyája volt a
komának. Jókor jött. Zöld Marci Kósa Péterrel földvásárra
áldomásozott. Nem állotta meg, hogy ő is bele ne szóljon:

— Jó vásárt csináltál Marci, de te sem adtad el rosszul
Péter...

Neki is töltöttek... Sokáig folyt a szó, ha csak a szó
folyt volna... Megjött nagyon a kedve Veress Józsinak.
Elbucszott, megindult Véri komámasszony felé, akárcsak ha-
zafelé ment volna. Egy irányban laktak. Nagy kedve volt
Józsinak, dufla kedve!

Székaszó patak kanyarulatánál két kőhidat elszámolt,
aztán bement az első házba. Egy kicsit csodálkozva nézte
az udvart, a sok öltát, a rendet, tisztaságot. Dicsérte komá-
ját, hogy olyan jól gondolja az életet, mint akárcsak jó-
maga.

Közben azon is elcsodálkozott, hogy az a fene kutya,
most miért nem ugat?...

Csendesen a keritőlőli kisablakhoz ment, melyik éppen
úgy nyílik, mint az övök. Megkopogtatta s beszélt:

— Véri szép komámasszony eressen bé!...

Belülről mozgás hallatszott, hirtelen megnyílt a kis ablak.

— Mi az te jó madár, Véri komámasszony ablakán
akartál bekopogtatni? Elvétetted a házszámot, hallod-e, a
magad ablakán kopogtattál be! Véri komámasszonytól választ-
játok a képviselőt, mi?... — nyelvelt ki az ablakon Julis
asszony, a Józsi tulajdon felesége.

Rohant ki a saját udvaráról Veress Józsi, mintha a
koma kergetné a tilosból. Az az, hogy rohant volna, de in-
kább csak tántorgott. Ha tántorgott, bele is esett a kőhid-
ról Székaszó-patakba. A hideg fürdő nem is ártott volna,
de úgy megrándult a dereka, hogy négykézláb mászott ki.

A Székaszó-patak hidja.

Hej sokat hallott ezért a tántorodásért Julis asszonytól!
Főképen kenegetéskor, mert bizony a rándulást orvosolni
kelltt! Az asszony kárörömmel felelt nyögéseire:

— Ugy kellett, neked, válassz még képviselőt Véri ko-
mámasszonytól...

... Ezt a történetet mesélik Székaszó-patak hidjáról!

Bakó Kálmán.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

1. Ismételten kérjük, hogy a naptárt ne tessék sürgetni, mert kiküldésük folyamatosan van, s amint ígértük legkésőbb december 31-ig föltétlenül mindenki megkapja, aki rá illetékes, vagyis, aki előfizetését a f. évre még december hónapban elrendezte. Ebben minden érdekelt olvasónk bizonyos lehet, de 10—12,000 naptár expedálása nem kis munkát ró ránk, amiért szíves türelmet kell kérnünk.

2. 2000 Lei s karácsonyi jutalmunkat azért, hogy előfizetésüket pontosan rendezték, sorsolással a következők kapták:

Kovács Dénes Méréfalva — 500 L.
Matolcsy Gy. Belényesujlak 500 „
Sike Márton Szamoskrassó 500 „
Graf Ferenc Lupény — — 500 „

3. 500 Lei s karácsonyi jutalmunkat azért, hogy mutatószámra címeiket jelentették be:

Jakab Ferenc Csikszgyörgy 250 L.
Hordó József Valkány — — 250 „

N. Gy. Pusztajlak, M. Gy. Belényesujlak, M. J. Szentdemeter (egyik szám megszüntetve, rendben 1926. X. 1-ig), P. P. Möriczföld, O. Gy. Ferendla, Cs. J. Csételek, F. M. Majláthfalva, K. K. M. Mezőterem (1134 L. könyvelve), V. Gy., ifj. M. D. és S. G. Havadtó, öz. V. F. A.-né Szentegyházafalu, Sz. S., M. J., N. L. és S. Sz. J. Bihar, S. S. Magyarfűlöpös, D. B. és S. F. Kőszegremete, M. I. Ratosnya, B. A., B. J. és B. I. Oklánd, S. J. Petrozény, K. A. és K. I. Csikménaság, Sz. L. Abásfalva, V. G. és ifj. T. A. Székelyvarság, B. J. és G. G. Nagybácson. K. L. Szentválnaborfalva, O. P. Retteg, ifj. K. J. Olthévíz M. I. Nagyszentmiklós, F. J. és ifj. M. F. Magyarózd (150 L. bejött), V. F. Zilah, K. P., ifj. K. P., Id. P. L. és F. N. J. Mosnicza, ifj. Sz. B. Bita, M. M. és öz. M. A.-né Torockószentgyörgy, K. L. Zsobok, O. D. Aranyosrákos, Sz. A., N. J. és N. S., M.-né Alsórákos, N. G., N. M., Sz. A., O. Gy., E. M., Sz. L. és B. P. Aminozsa, K. I., B. J., B. S. és K. T. Márkod (100 L. bejött), P. M. és Sz. J. Kászontföltz.

Itt felsoroltak az új előfizetőikért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

B. A. Szentdemeter. 70 Leu-ra könyvet küldünk 130 Leu előfizetése javára írva. Öz. K. A.-né Pankoto, cím javítva, lejárta 1925. XII. 31-én. R. K. Élesd. Pályaválasztását egészen helyeseltük, csak képezze igazán mesterré magát szakmájában, valóban van olyan rendezet, mely szerint csak a legutolsó osztály bizonyítványa őrizhető meg és adható ki az iskolából

való végleges távozásakor, a többit pedig az iskola megsemmisíti, ezért csak szép szóval és kérésrel kisléreihez meg azok megszerzését; verse gondolatokban gazdag, de közlésre, még nem érett meg. Öz. E. L.-né Mezőbánd. Lejárta 1925. X. 1-re módosítva. P. J. Magyarósz. A 100 L-n kívül, mely még nem érkezett be, erre az évre 30 L-1 kérünk. P. F. Oklánd. Rendben 1925. XII. 31-ig, Gazdakör lejárta 1925. I. 1-én, fizetendő 100 L. Sz. G.-né, 4772-es előfizető, 1. Ideiglenes szerződés alapján a tulajdonjogot nem lehet bekebelezettni. Szükséges tehát egy végleges adás-vételszerződés, amelyet a vármegye is jóváhagyott. *Mást nem lehet tenni, mint sürgetni a jóváhagyást.* 2. A bérlők csak a lakbér tárgyát képező ingatlan után járó adókat kötelesek hordozni. Amennyiben azonban a bérlőtől befolyó jövedelem — összjövedelmi adó szempontjából adó alá esik, ez az adó a bérbeadótt terhel amennyiben erre az adóra nézve a szerződés külön nem terjed ki. H. I. Arad. 100 L bejött, rendben 1926. VII. 1-ig, Z. I. pedig rendben 1924 szept. 15-ig, fizet f. év végéig 129 L., I. L. Vízakna. Lejárta 1925. VII. 1-re módosítva. M.-Kisjenő. Rendben 1926. VII. 1-ig, B. J. Bethlen. 90 L javára írva, B. A. Nagybácson. 100 L javára írva, rendben 1925. XII. 31-ig, Hitelsz. Fugyl. A 10075 sz. lap rendben 1925. XII. 31-ig, a 10947—48 és 11264 sz. lapok is a Hitelsz. címén mennek. Ifj. M. I. Érbogyoszló. Az 50 L bejött, f. évre még 20 L-t várunk. Dr. P. L. Gyergyó. Kiválóan tanulságos gazdasági cikket újvíl számunkban közöljük. T. F. Gyimesbükk. Elsőfoku fagyás esetében dörszőljűk hóval vagy hideg vízzel a fagyott helyet, majd száraz ruhával dörszőljűk vagy tegyük rá hideg borogatást. A beteg csak mindezek megtörténte után bocsássuk meleg szobába. A leghatásosabb szer a fagyás ellen, amit házilag készíthetünk: 40 gram petroleum, 25 gram mentaolaj, 25 gram landanin. *Gazdasszonyoknak.* A hal frissége a következő jelekről ismerhető fel: a hal szeme tiszta, szembangara sötét; a régóta álló hal szeme szürke és zsugorodott. A friss hal kopolyuja piros, pikkelye erősen áll a bőrön és fénylik; a lehullott pikkely s a szürke, piszkos kopolyu állott halnál tapasztalható. *Pattanásos arc bőr* legjobb orvosszere az egészséges, természetes életmód. Óvakodni kell túlságosan fűszeres, izgató ételaktól, általában minden izgató szertől. K. F. Temesvár. Fahamut olajjal süri péppé gyurunk, ezzel kenjük be a vaspléh edényt, s puha törülkövel dörszőljűk le. Így lehet az edényt legegyszerűbben ragyogófényre tisztítani. Ifj. K. J. Nyujtód, N. A. J. 4572, N. A. Csikszereda, Cz. K. Kisjenő, Cs. J. Medgyes, Gy. Zs. Szurdok: Előfizetésük rendben 1925 XII. 31-ig.

Beküldött és nyugtázni kért pénzek: Cs. M. Csikszentgyörgy 300, A. F. Kozmás 200, B. M. Homoródszentpéter 200, Sz. Á. Vulkán 357, F. S. Harasztkerék 100, S. G. Bűrökös 100, H. F. Érszakácsi 300, J. F. Lupény 600, P. E. Székelyvarság 100, M. M. Zsibó 600, N. J. Barcaujfalu 600, P. G. Nagybánya 100 (rendben XII. 31-ig), S. A. Bogárfalu 200 (rendben 1926. XII. 31-ig), B. J. Hídmás 150, Cz. A. Tirockó 200, S. A. Adorján 130, K. G. Hadikfalva 300, B. K. Kozmás 500, Cs. A. Szilágyozvány 500, öz. K. I.-né Kézdivásárhely 130 (rendben 1926. XII. 31-ig), H. J. Kóly 100 (rendben 1926. XII. 31-ig), M. I. Recsenyéd 75 (rendben 1925. XII. 31-ig), B. P. Apáca 100, P. J. Kiskerekl 50 (rendben 1926. IV. 1-ig), Id. B. J. Erdőfüle 100, T. J. Dedrádszéplak 200, G. K. Major 70 (cím átjavítva), O. A. Marosnémetl 220 Leu.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

Apróhirdetések.

Elemi iskolai értesítő könyvecské román magyar nyelven hét osztály számára kapható a Minerva Rt.-nél Cluj—Kolozsvar.

Máv. 18 lóerős szívógázmotor. jó állapotban eladó, tüzemben megtekinthető, malom és cséplőgép hajtására alkalmas. *Gadl Péter Kolozskörpád, u. p. Apahida.*

Idősebb úri leány, igazi gazdaszszony, gazdasszonyi, vagy anyahelyettesi állást keres, vidékre is elmegy. *Cím a kiadóban.*

Intelligensebb iparos, 28 éves, nős, pályát óhajt változtatni. Állandó alkalmazást vállalna uradalomban, gyárban felügyelői, raktárnoki vagy ehhez hasonló más minőségben, a román nyelvet is bírja, legjobb ajánlólevelekkel rendelkezik. Szíves megkeresést „*Új élet*” jeligére lapunk kiadóhivatalába kér. **Cipészek szaklapja** megrendelhető *Babos Károlyndl, Cluj—Kolozsvar, Str. Pata 87.*

Intelligens úrnő, ki a háztartás minden ágához ért, megfelelő állást keres. *Cím: öz. Filep Lajosné Nyárádó. Maros Torda m.*

Dr. Hirsch Sarolta diplomás orvos rendeléseit *Nyárádszeredában* Maros Torda m. megkezdette.

Egy majdnem új kovács-szerszám garnitúra nagymérvű reumás betegségem miatt eladó. Egy cylinder fűvő 2 tűzre alkalmazható, a legnagyobb számú fűrgép mindenféle nagyságban, új csavarmetszők, megfelel a legnagyobb városba, nagy munkákra alkalmazható. *Ajánlatokat a kiadóba kérünk,*

A Betyár kendője teljesen kifogyott, többé tehát ne tessék rendelni.

Szülők, nevelők figyelmébe!

Aki azt akarja hogy egészséges szellemű, szórakoztatva nevelő s élvezetes olvasmányt adjon gyermeke kezébe, rendelje meg a

Jó Barát

gazdagon illusztrált havi ifjúsági lapot, amelyet felnőttek is érdeklődéssel forgathatnak.

Előfizetési díj egész évre 100 Leu Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvar Str. Cogelniceanu (volt Farkas-n 2. — Kérjen mutatószámot!)

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel: PETRES KÁLMÁN
 kiadóhivatali igazgató.